

V L A A M S P A R L E M E N T



Zitting 2002-2003

12 maart 2003

# HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MORGENVERGADERING

DECREET ARMOEDEBESTRIJDING

DECREET VLAAMS ARMOEDEBELEID

DECREET WIJZIGING DECREET KWALITATIEF EN INTEGRAAL LOKAAL CULTUURBELEID

VERZOEKSCHRIFT INBURGERING VAN ALLOCHTONEN

VERZOEKSCHRIFT FINANCIËLE PROBLEMEN VAN ALLEENSTAANDE MOEDERS

# Inhoud

Nr. 42

Woensdag 12 maart 2003  
Morgenvergadering

<b>Berichten van verhindering</b>	1
<b>Ontwerp van decreet</b> betreffende de armoedebestrijding – 1230 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 5	
<b>Voorstel van decreet</b> van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jan Laurys, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Veerle Heeren, de heer Bart De Smet en mevrouw Brigitte Grouwels houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid – 836 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 3	
Algemene bespreking	1
Sprekers : mevrouw Trees Merckx-Van Goey, verslaggever, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Felix Strackx, mevrouw Ria Van Den Heuvel en de heer André Denys en minister Mieke Vogels	
Artikelsgewijze bespreking	16
<b>Voorstel van decreet</b> van de heren Marino Keulen, Dany Vandenbossche, Jos Stassen en Herman Lauwers houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid – 1431 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 6	
Algemene bespreking	20
Sprekers : mevrouw Mieke Van Hecke en de heren Danny Vandenbossche en Herman Lauwers en minister Paul Van Grembergen	
Artikelsgewijze bespreking	24
<b>Verzoekschrift</b> over de inburgering van allochtonen – 1598 (2002-2003) – Nr. 1	
Verslag	26
<b>Verzoekschrift</b> over de financiële problemen van alleenstaande moeders – 1599 (2002-2003) – Nr. 1	
Verslag	26
<b>Regeling van de werkzaamheden</b>	26

**VOORZITTER : De heer André Denys, onder-voorzitter**

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 10.03 uur.*

**De voorzitter** : Dames en heren, de vergadering is geopend.

**BERICHTEN VAN VERHINDERING**

Ludwig Caluwé, Patrick Hostekint : gezondheidsredenen ;

Kris Van Dijck, Paul Van Malderen : buitenslands ;

Hilde Claes, Claudine De Schepper : familieverplichtingen.

**ONTWERP VAN DECREET betreffende de armoedebestrijding**

– 1230 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 5

**VOORSTEL VAN DECREET van mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Jan Laurys, mevrouw Sonja Becq, mevrouw Veerle Heeren, de heer Bart De Smet en mevrouw Brigitte Grouwels houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid**

– 836 (2001-2002) – Nrs. 1 tot 3

**Algemene bespreking**

**De voorzitter** : Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding en het voorstel van decreet van mevrouw Van Cleuvenbergen, de heer Laurys, mevrouw Becq, mevrouw Heeren, de heer De Smet en mevrouw Grouwels houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid, die door de commissie in samenhang werden behandeld, met dien verstande dat het ontwerp van decreet als basis voor de bespreking werd genomen.

De algemene bespreking is geopend.

Aangezien de minister er nog niet is, stel ik voor de vergadering te schorsen tot ze is aangekomen.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

De vergadering is geschorst.

– *De vergadering wordt geschorst om 10.04 uur.*

– *De vergadering wordt hervat om 10.07 uur.*

Mevrouw Merckx, verslaggever, heeft het woord.

**Mevrouw Trees Merckx-Van Goey**, verslaggever (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik breng graag verslag uit van de uitgebreide en grondige besprekingen die in de commissie voor Welzijn werden gevoerd met betrekking tot het ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding en het voorstel van decreet van mevrouw Van Cleuvenbergen, de heer Laurys, mevrouw Becq, mevrouw Heeren, de heer De Smet en mevrouw Grouwels, houdende organisatie van een Vlaams armoedebeleid.

Over dit ontwerp van decreet en dit voorstel van decreet werd een hoorzitting gehouden op 16 januari 2003. Hiervan is een verslag opgemaakt in een apart document. Dit verslag is aanbevolen lectuur voor de collega's die ook de achtergrond willen kennen en die willen weten hoe de armen zelf en de verenigingen die namens hen spreken, denken over dit ontwerp en dit voorstel.

Zoals de voorzitter reeds zei, werd het ontwerp van decreet als basis genomen voor de artikelsgewijze bespreking. In de algemene bespreking zijn we evenwel uitgebreid ingegaan op zowel het ontwerp van decreet als het voorstel van decreet. Zoals te verwachten was, werden trouwens heel wat elementen uit het voorstel van decreet bij wijze van amendement ingediend en in sommige gevallen ook aanvaard.

Sta mij toe kort dit ontwerp van decreet en het debat erover te situeren. Daarvoor moeten we teruggaan naar een oude vraag die dateert van 1994. Toen werd het algemeen verslag van de armoede opgemaakt door verenigingen waar armen het woord nemen. Dit verslag werd toen voorgelegd in de Kamer in een verenigde commissie samen met de Senaat. Ook in de Vlaamse Raad hebben we daarvan kennis genomen. Toen werd reeds de vraag gesteld naar een decretale onderbouw voor het Vlaams armoedebeleid. Er werd meer bepaald gevraagd om continuïteit en een structurele onderbouw te geven aan de verenigingen die reeds toen,

## Merckx-Van Goey

in 1994, heel wat inspanningen hadden geleverd en die ook volgens de dialoogmethode met de armen zijn blijven voortwerken.

Dat verslag is niet in dovemansoren gevallen. Wij hebben er kennis van genomen en in 1998, tijdens de vorige legislatuur, een uitgebreid themadebat gehouden tijdens een ad-hoccommissievergadering. Er werden toen moties van aanbeveling neergelegd, die wij in 2000 opnieuw hebben ingediend.

Vanuit het Vlaams parlement is er dus een uitdrukkelijke vraag om de armoedebestrijding aan te pakken en de organisatie van een Vlaams armoedebeleid op een structurele en onderbouwde manier te verwezenlijken.

In februari 2001 is een Vlaams actieplan voor de armoedebestrijding goedgekeurd. Uit de besprekingen is gebleken dat dit eveneens voorligt voor 2003. Het armoedebeleid is zowel horizontaal als verticaal. Het is een opdracht voor alle overheden. In de algemene bespreking kwam deze bezorgdheid duidelijk naar voren.

De armoedebestrijding wordt steeds meer een Europees gebeuren. Zij moet worden aangepakt via een inkomensbeleid, maar ook horizontaal worden verankerd in de verscheidene bevoegdheidsdomeinen. De federale overheid moet eveneens initiatieven nemen. De samenwerking tussen gewesten en gemeenschappen is in een samenwerkingsakkoord verwoord. Daarin verbinden de verschillende partners zich ertoe hun beleid op elkaar af te stemmen. De interministeriële conferentie Maatschappelijke Integratie is daarvoor een instrument. Verder werd een steunpunt tot bestrijding van de armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting opgericht.

Het lokale niveau werd eveneens aangepakt in de bespreking. Onvolkomenheden en mogelijke oplossingen zijn uitgebreid aan bod gekomen en de minister heeft een voorzet tot beleid gegeven. De minister stelde dat het ontwerp zoals het voorligt tot stand kwam in nauw overleg met de sector en dat bewust niet werd geopteerd voor een afzonderlijke sector armoedebestrijding met door Vlaanderen erkende en gesubsidieerde verenigingen.

De keuze van de minister, regering en meerderheid bestaat erin geen afzonderlijk categoriale sector armoedebestrijding met erkende verenigingen op te richten. Volgens de cijfers van 2003 gaat het om 1.709.000 euro. Daarvan wordt 1.339.000 euro voor de verenigingen ingeschreven. Er zijn drie duidelijk-

ke pijlers te onderscheiden : de coördinatie en organisatie van het armoedebeleid, de ondersteuning van de verenigingen waarin armen het woord nemen en ten slotte de ervaringsdeskundigen.

Wat de coördinatie betreft, is het duidelijk dat verschillende beleidsinstrumenten zullen worden ingezet. De coördinerende minister zal een jaarlijks Vlaams actieplan armoedebestrijding voorleggen en een permanent armoedeoverleg en twee armoedecongressen per jaar organiseren. Over dit actieplan, dat uit een aantal gebundelde initiatieven bestaat, wordt jaarlijks een rapport opgesteld. Negen maanden na het aantreden van een nieuwe Vlaamse regering moet dit rapport worden opgesteld en aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Dit actieplan moet uit concrete beleidsmaatregelen bestaan.

Hoewel het niet de bedoeling is om een afzonderlijke, categoriale sector op te richten, blijft het permanent armoedeoverleg het uitgangspunt van het ontwerp van decreet. De administratie en de ministers worden verantwoordelijk gesteld voor de organisatie van dit overleg per beleidsdomein. Afhankelijk van het beleidsthema moeten de nodige afspraken met de minister en met de armen zelf worden gemaakt.

Dit uitgangspunt wordt naar elke sector en naar elke verantwoordelijke minister doorgetrokken. De coördinerende minister draagt een eigen verantwoordelijkheid voor de beleidsdomeinen van de andere ministers. De coördinerende minister moet kiezen voor de dialoogmethode of voor het opzetten van een experimenteel project. Het verankeren van de dialoogmethode is een substantieel element van het debat.

De tweejaarlijkse armoedecongressen worden decretaal verankerd. De bedoeling is een breder publiek te bereiken en de terugkoppeling naar een breder werkveld te maken. Net voor de begrotingsopmaak wordt het concrete beleid geëvalueerd.

Op basis van deze instrumenten moet de coördinatie en de organisatie van het armoedebeleid vorm krijgen.

De tweede pijler bestaat uit de ondersteuning van de verenigingen die armen aan het woord laten. Deze ondersteuning bestaat uit een overeenkomst met het Vlaams netwerk van verenigingen. Het ontwerp van decreet regelt de opdrachten en het lidmaatschap van dit netwerk. Het netwerk zal op basis van een meerjarenplan worden gefinancierd. De opdracht van het netwerk bestaat uit het on-

### Merckx-Van Goey

dersteunen van verenigingen, het functioneren als gesprekspartner van de overheid, het coördineren en organiseren van overleg, het uitwisselen van ervaringen en, aangezien er geen sprake is van een aparte, categoriale sector, het verdelen van de middelen onder de verenigingen.

De derde pijler bestaat uit de ervaringsdeskundigen. De ervaringsdeskundigen moeten niet enkel een plaats krijgen. Het ontwerp van decreet voorziet in hun tewerkstelling, opleiding en ondersteuning. Het is de bedoeling dat de ervaringsdeskundigen een brug slaan tussen de armen en de hulp- en dienstverleners.

Wat het voorstel van decreet betreft, zal ik zeer kort zijn. Mevrouw Van Cleuvenbergen zal hier straks immers uitgebreid op ingaan. Het 'Algemeen verslag over de armoede' vormt het uitgangspunt van het voorstel van decreet. Ik wil er overigens op wijzen dat dit voorstel van decreet vorig jaar al is ingediend. Toen is immers gebleken dat de verenigingen onvoldoende middelen krijgen. Bovendien stijgen deze middelen onvoldoende. Er wordt eigenlijk meer geld aan congressen besteed.

Het parlementair initiatief kan de verenigingen de nodige continuïteit en zekerheid bieden. Volgens het voorstel van decreet is het oprichten van een permanente coördinerende armoedecommissie het beste middel om deze doelstelling te realiseren. Deze commissie zou moeten toezien op de coherentie, de synergie en de coördinatie van de genomen maatregelen. Op die manier kunnen we nagaan welke concrete weerslag deze maatregelen op de armoede hebben.

Deze commissie zou eigenlijk de werkzaamheden van de vroegere VICA voortzetten. Ze zou moeten bestaan uit vertegenwoordigers van de administratie en van verenigingen die armen aan het woord laten. Op die manier zou de commissie voor een zekere continuïteit kunnen zorgen.

De commissie zou tevens een armoedeactieplan moeten indienen. Op basis van dit actieplan zou de Vlaamse regering overleg moeten organiseren. Tweejaarlijks zou een voortgangsrapport moeten worden opgesteld.

Uiteraard is het ook zo dat de Vlaamse regering op basis van dat voorstel ook een eigen Vlaams armoedeactieplan moet opstellen binnen de 6 maanden, en niet binnen de 9 maanden, zoals in het ontwerp stond.

Een ander belangrijk punt binnen het voorstel was dat ook vooral het Vlaams Parlement betrokken moest worden bij het totstandkomen en het evalueren van alle actieplannen, protocollen, samenwerkingsakkoorden, enzovoort. Voorts was er binnen het voorstel ook een incentive voor meer wetenschappelijk onderzoek.

Dan is er nog een laatste punt waar er een andere keuze wordt voorgestaan dan in het ontwerp, namelijk de visie dat de verenigingen waar armen het woord nemen, kunnen worden erkend. Het gaat dus om een erkenningsprocedure. Er werd verwezen naar een vergelijkbare sector, namelijk de sociaal-culturele sector.

Dan was er nog de doelstelling om een forum van armoedeorganisaties te erkennen, en ook gelijklopend ervaringsdeskundigen, met ook aandacht voor samenwerkingsverbanden op gemeentelijk en provinciaal vlak. Als laatste was er het uitdrukkelijk voorstel – als signaal, maar toch ook wel gemeend – dat de Vlaamse regering ten minste 0,7 procent van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap aan het armoedebeleid moet besteden.

Hiermee heb ik het voorstel behandeld. Het voorstel en het ontwerp zijn beide samen in bespreking. Ik zal kort zijn en voor meer details naar het verslag verwijzen. Ik ga wel nog even in op de opmerkingen en de reacties vanuit de onderscheiden fracties.

**De voorzitter** : Misschien kunt u dat beter aan de fracties zelf overlaten.

**Mevrouw Trees Merckx-Van Goey** : Er zijn dus de respectieve reacties van het Vlaams Blok, Agalev, CD&V en de sp.a. Finaal was er de vraag van de voorzitter dat één punt zou worden meegenomen : wie maakt uit wie wat krijgt ?

Wat de replieken van de minister betreft, is het inderdaad misschien wel terecht dat we niet de illusie mogen hebben dat men in deze maatschappij de armoede snel kan oplossen. Het is dus niet alleen een kwestie van meer geld geven. Een eerste stap moet erin bestaan een structureel kader te geven waarin alle partners een plaats hebben en financieel ondersteund worden.

Wat de problemen over het Europese kader betreft, verwees de minister naar de artikelsgewijze bespreking. We hebben dit dan ook door amendering opgenomen in de artikelsgewijze bespreking,

## Merckx-Van Goey

net als het probleem van de linken met het samenwerkingsakkoord met de federale overheid.

Iets problematischer is de relatie met de lokale besturen. Aan de ene kant wordt er aangevoerd dat er toch een ontwerp van decreet op het lokaal sociaal beleid in de steigers staat. Daarin kan uiteraard nog heel wat worden geregeld. Als u het verslag leest, dan is het duidelijk dat de verschillende fracties niet helemaal op dezelfde golftegenstand zitten.

Ook partijen uit de meerderheid betreuren dat de link naar het lokaal sociaal beleid onvoldoende is ingevuld. Er is immers meer dan zomaar een kader. Er moet ook voor een stuk een verplichting en een bijkomende financiering zijn, waardoor lokale besturen meer gestimuleerd worden om een eigen invulling te geven aan dit lokaal sociaal beleid ten voordele van de armen.

Wat de instrumenten betreft, is er nog enige discussie over waar dat Vlaams netwerk precies moet worden gesitueerd. In de discussie is nogmaals gebleken dat het echt absoluut de keuze van de Vlaamse regering is om niet een nieuwe sector op te richten en verenigingen te erkennen. Het Vlaams netwerk kan zelf een eigen dynamiek volgen. De verenigingen die daar deel van uitmaken, zullen dat wel zelf beoordelen.

Er is nog enige discussie geweest over zo'n kleine vereniging. Volgens het ontwerp van decreet moet ze worden opgericht als VZW. Op zich lijkt dit een zware structuur, zeker gezien de aard van de sector en de methodiek, en rekening houdend met het feit dat we in de toekomst nog nieuwe verenigingen kansen willen geven. Ook dat is nog een punt van discussie. Voor een meer gedetailleerde weergave van die discussie verwijs ik naar het verslag.

Het ontwerp van decreet telt negentien artikelen. Bij de bespreking van artikel 1 is uitdrukkelijk bevestigd dat het gaat om zowel gemeenschaps- als gewestaangelegenheden. Brussel is ook even ter sprake gekomen. In de toekomst zal in het Vlaams actieplan het hoofdstuk Brussel moeten worden opgenomen op initiatief van de minister van de Vlaamse regering die bevoegd is voor Brusselse aangelegenheden. Voor het overige meent de minister dat er geen verdere linken nodig zijn met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dat zal in de praktijk moeten worden gevolgd.

Artikel 2 handelt over de definities. Er was een amendement, dat evenwel niet werd aanvaard, om het participatieproces te garanderen, met een dialoog en met voldoende tijd. Het artikel is ongewijzigd aanvaard.

Artikel 3 bevat de uitgangspunten en heeft op zich geen aanleiding gegeven tot meningsverschillen, wel integendeel. Het is een overname van de tekst die is opgenomen in het vroegere samenwerkingsakkoord.

In artikel 4 staat dat het een inclusief beleid betreft doorheen de verschillende beleidsdomeinen en -niveaus. Bij dit artikel hebben we het debat gevoerd over de opvolging van het samenwerkingsakkoord, waarin ook Vlaanderen zich heeft geëngageerd met betrekking tot het armoedebeleid en de afstemming ervan op het Europees, het provinciaal en het lokaal beleid. Dit wordt immers uitdrukkelijk toegevoegd aan artikel 4, dat de uitgangspunten van het armoedebeleid bevat.

Door amendement 2 wordt aan dit artikel een ten vijfde en ten zesde toegevoegd. Dit zorgt voor enige congruentie tussen de twee decretale teksten – want het samenwerkingsakkoord is ook in het parlement goedgekeurd – zodat er geen tegenstrijdigheden zijn en er bij de opvolging een onderlinge afstemming mogelijk is.

Artikel 5 gaat over de coördinatie en de organisatie. Ook daarop is een amendement ingediend, met de bedoeling concreter te specificeren waarover er precies verder onderzoek moet gebeuren en te zorgen voor een grotere betrokkenheid van het Vlaams Parlement bij het debat. Dat amendement werd verworpen.

Bij artikel 6, dat eveneens over coördinatie en organisatie gaat, is wel een amendement aanvaard. De regering moet voor het opstellen van het actieplan een opdracht geven aan alle diensten van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Door dit amendement worden ook de VOI's hierbij betrokken.

Ook artikel 7 gaat over de coördinatie. Naar aanleiding daarvan heeft zich een hele discussie ontwikkeld over de positie van het steunpunt en de vraag waarover het permanent armoede-overleg precies zal handelen. De verslagtekst geeft duidelijkheid over de vraag hoe dit in de toekomst moet worden geïnterpreteerd.

De artikelen 8, 9 en 10 hebben betrekking op de verenigingen waarin armen het woord nemen. Er is de

## Merckx-Van Goey

problematiek van de VZW-structuur. Het artikel in kwestie is ongewijzigd goedgekeurd. Naar aanleiding van artikel 8 ontvouwde zich een debat. Er is immers een ontwerp van decreet en een voorstel van decreet. Het voorstel kiest voor de erkenning gelijklopend met het sociaal-cultureel werk. We hebben de verschillende posities niet met elkaar kunnen verzoenen. Artikel 10 geeft de Vlaamse regering de kans om nauwkeuriger regels te bepalen voor de inhoudelijke en financiële ondersteuning.

Dan is er het Vlaams Netwerk, waar armen het woord nemen. Zoals uit de hoorzitting bleek, dreigt dit netwerk rechter en partij te zijn. Het netwerk moet immers inhoudelijk begeleiden, maar tegelijk ook financiële middelen verdelen. Daar is zeker waakzaamheid geboden. Ook leden van de meerderheid wezen daar op. Ze stelden dat dit een aandachtspunt is bij de evaluatie. CD&V heeft hierover een amendement ingediend, dat echter niet werd aangenomen.

– *De heer Norbert De Batselier, voorzitter, treedt als voorzitter op.*

Ten slotte ging het over de ervaringsdeskundigen inzake armoede. Het debat heeft enige duidelijkheid geschapen over het statuut en de doorgroei-mogelijkheden, over de vraag wat de bedoeling hiervan is. De betrokkenen zouden een beëdigd certificaat, gelijkgesteld aan een diploma krijgen, zodat ze verder hun weg kunnen vinden.

Dan was er sprake van een hoofdstuk 4bis, over samenwerkingsverbanden op gemeentelijk en provinciaal vlak. In een amendement werd voorgesteld om dit toe te voegen aan de tekst. Op dit punt zijn de meningen echter ver uit elkaar gebleven. Het amendement werd verworpen. Het ontwerp van decreet, dus de artikelen 1 tot 19, werd aangenomen met 10 stemmen voor bij 4 onthoudingen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft voor haar fractie een uitdrukkelijke stemverklaring gegeven. Ze stelde te hebben getracht vanuit het eigen voorstel het ontwerp zo positief mogelijk te beïnvloeden. Toch blijft ze op een aantal punten fundamenteel van mening verschillen : daarom de onthouding van haar fractie.

Geachte leden, dit was een uitgebreid verslag. We zijn dit verschuldigd aan de auteurs van het algemeen verslag over armoede, die zoveel van zichzelf hebben gegeven. Nu brengen we zelf een structuur en een antwoord voor de toekomst naar voren. Het

volstaat niet dat alleen de leden van de commissie voor Welzijn hierbij betrokken zijn. Armoedebestrijding vergt een integraal en inclusief beleid. Het gaat net zo goed over tewerkstelling, huisvesting en nog zoveel andere sectoren, zoals de sociaal-culturele. Daarom leek het me noodzakelijk om in deze plenaire vergadering uitgebreid verslag uit te brengen van de werkzaamheden in onze commissie. *(Applaus)*

**De voorzitter** : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

**Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, ik dank mevrouw Merckx voor het uitgebreid verslag. Het is een goede gewoonte om in de plenaire zitting terug een verslag te brengen van de regelgeving. Ik verwijs ook naar het verslag over inburgering dat we enkele weken geleden hebben besproken. Net zoals het inburgeringsdecreet is dit ontwerp van decreet een basisdecreet dat het armoedebeleid voor de komende jaren zal moeten dragen.

We wonen in een rijke regio. Voor wie het moeilijk heeft, bestaat er een uitgebreid vangnet. Toch vallen telkens opnieuw mensen tussen de mazen van dit net. Ze zijn arm, ze passen niet in reglementen voor extra middelen en vinden geen aansluiting bij de samenleving. Armoede heeft duidelijk niet alleen te maken met geld maar vooral met er niet bijhoren, niet kunnen participeren, kortom, met uitsluiting. Dat is de reden waarom de actieve welvaartsmaatschappij niet kan en niet zal werken voor deze groep. Te veel cultuurgebonden factoren bepalen immers of iemand al dan niet toegang krijgt tot werk, onderwijs, gezondheidsvoorzieningen, huisvesting, enzovoort.

Om mensen het gevoel te geven dat ze erbij horen, moet de samenleving drempels wegnemen en moeten mensen sterker worden gemaakt. 'Empowerment' heet dat tegenwoordig. Respect, verbondenheid en zekerheid voor iedereen moet realiteit worden. Dit is de basis van het voorstel van decreet over de organisatie van het armoedebeleid dat onze fractie eind september 2001 indiende. Het was het eerste decreet van de nieuwe CVP, van CD&V.

In de vorige legislatuur hebben we in de commissie ad hoc over armoede vooral geluisterd, nagedacht en gedebatteerd over armoede. Het voorstel van decreet van CD&V nam de resultaten van dit werk als uitgangspunt voor een toekomstig beleidskader met aandacht voor dialoog, betrokkenheid, continuïteit in het beleid, een inclusieve aanpak en pre-

## Van Cleuvenbergen

ventie. Omdat de inhoud van ons voorstel van decreet de visie van onze fractie op armoede goed weergeeft, zal ik nu vertrekken van ons eigen voorstel. Het geeft niet alleen onze basisvisie weer, maar ook ons idee over de best mogelijke organisatie van een armoedebeleid. Ik blijf erbij dat dit een goede organisatie zou garanderen. Het ontwerp van de regering heet 'Ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding'. Ik vind dit verwarrend want armoedebestrijding is voor een groot deel een federale bevoegdheid.

In ons voorstel staat dat bij het begin van elke legislatuur een Vlaams armoedeactieplan moet worden goedgekeurd door het Vlaams Parlement, een plan voorbereid door een Vlaamse commissie voor armoede. Ik heb dit een Vlaamse Intersectoriële Commissie Armoede (VICA) genoemd omdat die al bestaat. Deze commissie moet de permanente draaischijf zijn voor een Vlaams armoedebeleid omdat ze continuïteit garandeert over regeringen heen, een brede betrokkenheid garandeert, onder andere van de mensen die in armoede leven, van verschillende administraties, VOI's, kabinetten, sociale partners en deskundigen. We stellen voor dat ze jaarlijks een voortgangsrapport maken voor het Vlaams Parlement.

In ons voorstel van decreet hadden we het ook nog over de erkenning en subsidiëring van verenigingen waarin armen het woord nemen. We hadden ook voorzien in een basis voor de erkenning van ervaringsdeskundigen en financiële tegemoetkoming in hun opleidingen.

In ons voorstel van decreet zijn we trouwens uitgegaan van een parlementaire reflex. Het betreft dus een parlementair initiatief, in die zin hebben we voorzien in een maximale afstemming met de geplogenheden van dit parlement bij het begin van een legislatuur. Ik verwijs in dit verband naar de beleidsnota's en de timing hiervoor die in ons decreet vermeld staan. In ons voorstel waren die maximaal afgestemd en ik ben er dan ook zeker van dat het ontwerp van decreet in een volgende legislatuur tot timingproblemen of tot dubbel werk zal leiden.

We hebben er eveneens voor geopteerd om in het voorstel van decreet vanuit Vlaanderen te vertrekken en linken te leggen met het federale niveau en met het Europese niveau, dus met Lissabon. Deze legislatuur heeft de regering immers een aantal steken laten vallen. In het samenwerkingsakkoord hebben we ons af en toe wel eens laten doen. Zo

werd er enkele weken geleden nogmaals vanuit het federale niveau geprobeerd in te breken in een aantal beleidsdomeinen die met armoede in Vlaanderen te maken hebben.

In ons voorstel van decreet wordt verder voorgesteld om de partners bij de organisatie van het armoedebeleid, maar ook alle andere erkende verenigingen die niet gericht zijn op armen zelf, maar wel voor en met armen werken, incentives te geven. Dit is ons inziens essentieel, net zoals we het essentieel vinden dat ook OCMW's, gemeenten en provincies betrokken worden bij het Vlaams armoedebeleid.

Tot slot stelden we voor dat 0,7 procent van de Vlaamse begroting voor het armoedebeleid moet worden gereserveerd, en dit naar analogie met de 0,7 procent voor de derde wereld. De inbreng van elk departement voor de mensen die in armoede leven, wordt aldus zichtbaar en gemakkelijk controleerbaar. In het ontwerp van decreet is echter niet voorzien in een middelengroepad.

De regering oordeelde dat het voorstel van decreet niet in aanmerking genomen moest worden omdat – en ik citeer hier wat ik op het web heb gelezen – 'dit voorstel van decreet geen meerwaarde biedt ten opzichte van het ontwerp van decreet van de Vlaamse regering'. De geschiedenis zal wel uitwijzen of dit een terechte kritiek is.

Mevrouw de minister, het CD&V-voorstel werd echter in de vakpers en bij hoorzittingen regelmatig als beter en vollediger beschouwd. Opvallend voor ons was dat deze beoordeling geuit werd door sprekers die zich vrij onafhankelijk konden opstellen. Kritische geluiden, bijvoorbeeld binnen het Vlaams Forum, liggen nu eenmaal moeilijker. Mijn aanvoelen, na het beluisteren van heel wat betrokkenen, is dat al te veel kritiek op het ontwerp van decreet van de regering niet geapprecieerd werd. Men werd bijna per definitie beticht van obstructiewerk. We kregen opmerkingen te horen in de zin van 'Nu nog aanpassingen doen vertraagt het decreet'. Ik kreeg ook heel wat telefoontjes met de vraag waarom CD&V het ontwerp van decreet wil vertragen door het vragen van een hoorzitting. Men vroeg mij ook waarom CD&V remmende of vertragende amendementen indiende.

Wanneer mensen eten uit de hand van het beleid en wanneer ze dus gedesinformeerd worden over de gevolgen van een mogelijke opstelling van een politieke partij, kunnen ze geen eerlijke keuze meer maken en kunnen ze ook niet kritisch staan tegenover verschillende voorstellen. Voor alle dui-



## Van Cleuvenbergen

delijkheid wil ik aan de verenigingen waarin armen het woord nemen, zeggen dat de CD&V-fractie de bespreking van dit voorstel en ontwerp van decreet niet heeft willen vertragen. Trouwens, ons voorstel van decreet had al een jaar geleden goedgekeurd kunnen zijn. Het werd immers eind 2001 ingediend.

We hopen dat in de toekomst het subtiel onder druk zetten van mensen niet het dialoogmodel wordt voor de verenigingen waarin de armen het woord voeren. Voor CD&V verwijst dialoog nog altijd naar een proces van dialoog, zoals vooropgesteld in het Algemeen Verslag van de Armoede.

Mevrouw de minister, ook de CD&V-fractie zal straks het ontwerp van decreet goedkeuren. Het bevat immers goede punten en een goede aanzet. Toch wil ik nog wijzen op enkele pijnpunten in het ontwerp van decreet die ook vaak op de hoorzitting benadrukt werden. Het betreft pijnpunten omdat ze allicht het armoedebeleid in een richting kunnen duwen die misschien niet bedoeld was, ook niet in het ontwerp van decreet, en dus opvolging en een snelle bijsturing zullen vergen. Ik wil er in dit verband op wijzen dat die voor iedereen verrijkende hoorzitting er is gekomen op ons initiatief.

Als eerste pijnpunt wil ik het hebben over het 'verwelzigen'. Mevrouw de minister, het valt me op dat alles wat onder uw vleugels valt, in de welzijnssector terecht komt. Ik maak een vergelijking met de migrantenproblematiek. Welzijn vertrekt vanuit een deficitair model. Het scheidt een afhankelijkheidsrelatie met de betrokkenen. Ik neem aan dat u, omdat u bevoegd bent voor alle kansgroepen, geneigd bent om alles naar de welzijnssector te halen. Toch hebben we daar vragen bij.

Ten opzichte van welzijn werkt cultuur emanciperend. Het is goed dat al een aantal mensen van de commissie voor Cultuur hier aanwezig zijn. In de commissie werd naar aanleiding van de hoorzitting de discussie over welzijn en cultuur verder aangezwengeld. In ons voorstel van decreet hebben we ervoor gezorgd dat de eisen waaraan verenigingen moeten voldoen, ongeveer analoog zijn met de geplogenheden van Cultuur, tenminste inzake de procedures. Dit vergemakkelijkt een latere overgang van alle verenigingen naar het reguliere beleid. Dat zal de aansluiting bij gewone verenigingen vergemakkelijken.

Mevrouw de minister, u opteerde niet voor een nieuwe sector, maar dat is het nu wel geworden. Verenigingen waar armen het woord nemen, zou-

den nochtans geen afzonderlijke sector mogen vormen. Inbedding in het gewone verenigingencircuit, een link met cultuur en denken en werken vanuit een emanciperend mensbeeld geven meer garanties. Een erkenning als cultuurvereniging garandeert een vertegenwoordiging in de lokale cultuurraden, wat normaliserend werkt en minder stigmatiserend is.

Tweede pijnpunt : de voorwaarden waaraan verenigingen waar armen het woord nemen, moeten voldoen, zijn zwaar. Alleen professioneel ondersteunde verenigingen kunnen dit volgens ons uitvoeren. Elke vereniging moet een VZW zijn. Dat is niet doenbaar, maar de toekomst zal het uitwijzen. Een vereniging mag toch nog gewoon een vereniging zijn, waar mensen samenkomen om elkaar te versterken.

In ons voorstel pleiten we uitdrukkelijk voor verbindingen met de reguliere verenigingen. Om die participatie te stimuleren, moeten projectmatige incentives worden gegeven aan welzijnsschakels, aan de KAV, die de heer Elchardus bewierookt als enige vereniging die erin slaagt om kansarmen te bereiken. Dit opent mogelijkheden om erbij te horen, te participeren, tot persoonlijke ontplooiing te komen en een groeps sfeer te ontwikkelen. Dit is een hefboom voor het wegwerken van sociale uitsluiting, want dat is toch een doelstelling van een preventief armoedebeleid.

Verenigingen waar armen het woord nemen, die niet graag hebben dat er geld gaat naar gewone verenigingen, kunnen rekenen op 0,7 percent extra als het hele voorstel van decreet wordt goedgekeurd.

De verhouding tussen het Vlaams netwerk en de verenigingen zal zeker tot conflicten leiden. Dit is duidelijk een knelpunt. Het behoort tot de kerntaken van de overheid om te erkennen en te subsidiëren. De overheid moet dat niet overlaten aan een netwerk. Het netwerk zal rechter en partij moeten zijn, en daarenboven ook werkgever en stimulator van het regeringsbeleid. Dat is geen gezonde situatie. Voor een vereniging is een netwerk essentieel voor de ondersteuning van de werking, maar nadien worden beoordeeld door die begeleider is niet aangewezen.

Het ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding van de regering is verder nog te weinig afgestemd op andere beleidsniveaus. Amper een van onze amendementen hierop werd aanvaard. Ik hoop dat dit amendement, dat het vaagste was, toch genoeg incentives geeft om dit te kunnen op-

## Van Cleuvenbergen

volgen. Met de afschaffing van de SIF-middelen houden heel wat gemeenten minder geld over voor welzijn. Het is dus nodig om na te gaan wat het lokaal beleid kan doen aan armoede.

Ik weet niet of dit ontwerp van decreet de juiste weg is om de besluiten van de top van Lissabon uit te voeren. De samenwerkingsverbanden zijn heel belangrijk. Uitgaan van Vlaanderen lijkt ons essentieel voor de toekomst.

Wat in het decreet te weinig aan bod komt, zijn afspraken met andere actoren die bezig zijn met armoede zoals mensen uit het algemeen welzijnswerk, het opbouwwerk en de integratiecentra. De integratiecentra en het opbouwwerk zullen worden gefuseerd. Bent u dit ook van plan met de armoedeverenigingen? Zo ja, dan moeten van bij het begin een aantal beleidsopties op elkaar worden afgestemd. Afspraken met sportclubs en verenigingen zijn totnogtoe niet gepland. We vragen ons af hoe alles zal evolueren, want bijvoorbeeld de centra voor algemeen welzijnswerk vormen nu aanloopcentra voor armen. Zullen ze deze begeleiding nog mogen opnemen in hun werking?

Het erkennen van ervaringsdeskundigen houdt in dat die mensen een regulier diploma krijgen en een soort hulpverlener worden. Het betekent zeker een persoonlijke meerwaarde voor die mensen, maar ook voor de actoren die met armoede worden geconfronteerd en een beroep zullen doen op de deskundigen. We vragen ons echter af – en dit is ook een pijnpunt – welke incentives de actoren zullen krijgen om deze mensen effectief in te schakelen. Zal er sprake zijn van extra tewerkstelling en niet van vervangende tewerkstelling? We moeten ons ook afvragen hoe lang iemand ervaringsdeskundige blijft. Zou het niet beter zijn om deze mensen na een paar jaar te stimuleren om door te groeien naar andere functies, vermits ze toch een regulier basisdiploma hebben? Op die manier kunnen we vermijden dat het beroep van ervaringsdeskundigen een nieuwe vorm van neptewerkstelling wordt.

De kernvraag blijft of de huidige middelen volstaan om voldoende kansen te bieden voor de participatie van armen. Bestaat geen risico van een 'participatieval' waarbij een gebrek aan middelen het enthousiasme van de professionele begeleiders en vrijwilligers fnuikt waardoor die mensen afhaken? Het is belangrijk om het groeipad te kennen, zowel voor de verenigingen van armen als voor het algemeen armoedebeleid. CD&V heeft daarom één amendement opnieuw ingediend: het amende-

ment dat bepaalt dat 0,7 percent van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap moet worden besteed aan het armoedebeleid. Het is belangrijk de begrotingsmiddelen voor het Vlaams Actieplan aan te duiden, net zoals dat op gemeentelijk niveau gebeurt voor de SIF-actieplannen. Een streefdoel is een essentieel signaal voor de mensen die in armoede leven en voor de publieke opinie. Na een tijdje kan dit alles in een meerjarenplan worden gegoten.

Sensibilisatie en de rol en de verantwoordelijkheid van burgers of vrijwilligers komen in het ontwerp van decreet evenmin aan bod. Het is belangrijk de mensen bij deze zaak te betrekken. Ik vraag me af of de nieuwe, soms ingewikkelde structuren, rapporten, beleidsplannen, netwerken, commissies, werkgroepen, vertegenwoordigingen, studiedagen en congressen de armoede effectief zullen bestrijden zoals wordt beloofd in de titel van het ontwerp van decreet. De verenigingen waarin armen het woord nemen, zullen in elk geval veel energie en tijd moeten steken in het uitvoeren van deze structuren en plannen. De vraag blijft wat de concrete meerwaarde zal zijn en op welke wijze het de werking zal dienen. Op welke wijze garandeert een verzwaring van de structuur de participatie van de armsten? Een gevolg van dit alles kan zijn dat armen veel minder contact zullen hebben met anderen omdat ze teveel bezig moeten zijn met deze zaken. Tijdens bijeenkomsten die te ver van de mensen staan, voelen de armen zich – terecht – gebruikt. Ze voelen aan dat hun kennis wordt vervreemd en dat ze geen dynamiek meer hebben om vooruit te komen. Overstructurering en planning maakt elke kracht van mensen dood.

Mevrouw de minister, ik sluit af met een citaat dat me werd toegestuurd door een betrokken vrijwilliger. Hij schreef: "Zal ons woord onze eigendom blijven?" vroeg een vrouw die meewerkte aan het algemeen verslag over armoede zich af tijdens een van de eerste bijeenkomsten in 1994. Haar opmerking was terecht. Ik herinner me dat ze haar vraag regelmatig herhaalde. Ze probeerde ons te wijzen op het uit handen geven en op wat er kan ontstaan van zijsporen, bijgedachten en oriëntaties als ze zelf niet betrokken worden bij de finale versie. Ze wees erop dat ze zelf verdedigers moeten kunnen zijn van het eindresultaat. Het behoort tot een van de grote verdiensten van de Koning Boudewijnstichting-coördinatoren van het algemeen verslag over de armoede dat ze dit belang onderkend en tot het einde gerespecteerd hebben'. Dit citaat moeten we bewaken.

## Van Cleuvenbergen

We zullen dit eerste ontwerp van armoededecreet goedkeuren, zij het met enig scepticisme. Het is onze bedoeling dat mensen die in armoede leven, niet opzij worden gedrukt. Ze moeten in de hoofdstroom van de samenleving blijven participeren. Dit engagement moet worden uitgevoerd. Onze fractie zal regelmatig omkijken – en interpellaties indienen – om er zeker van te zijn dat ook de zwaksten worden bereikt. We zullen dit dus actief opvolgen. (*Applaus bij CD&V, het VB en Spirit*)

**De voorzitter** : De heer Strackx heeft het woord.

**De heer Felix Strackx** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, toen ik een tijdje geleden het ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding in mijn brievenbus kreeg, dacht ik bij mezelf : 'Eindelijk !' Op 19 februari 1998 – dus meer dan 5 jaar geleden – werd in dit parlement een themadebat gehouden over armoede en sociale uitsluiting. Dit themadebat was gedurende een vol jaar grondig voorbereid door een daartoe speciaal opgerichte ad-hoccommissie. Dit mondde uit in een aantal concrete beleidsvoorstellen om de armoede en sociale uitsluiting in Vlaanderen te bekampen.

Er werden een aantal beleidsmaatregelen geformuleerd die niet vaag of nietszeggend waren zoals bij dergelijke consensusvoorstellen vaak het geval is. Ze waren integendeel zeer concreet. De maatregelen hadden betrekking op een aantal verbeteringen en hervormingen in de welzijnssector, de OCMW's, de bijzondere jeugdzorg, de preventieve kinderverzorging, de kinderopvang, de gezondheidszorg, het buurtwerk, de tewerkstelling, de huisvesting, de thuislozenzorg, het onderwijs en de betrokkenheid van de doelgroep bij het beleid. Ik herhaal dat deze consensusnota een degelijk werkstuk was.

Na het debat werden de gebruikelijke moties ingediend. Daaruit bleek eigenaardig genoeg dat het Vlaams Blok de enige fractie was die onverkort achter de aanbevelingen van de commissie stond. De andere oppositiepartijen en de meerderheid hadden allemaal hun eigen visie op papier gezet. Nochtans bleven de aanbevelingen van de commissie ad hoc netjes binnen de Vlaamse bevoegdheden en waren ze zonder problemen onmiddellijk uitvoerbaar. Natuurlijk waren het geen wondermiddelen.

Onze fractie heeft altijd gesteld dat het armoede-probleem in Vlaanderen structureel moet worden aangepakt via een degelijk sociaal-economisch be-

leid dat alleen zal kunnen worden gevoerd als alle hefboomen volledig in Vlaamse handen komen. Ons betoog in het plenair armoededeбат werd dan ook besloten met een oproep tot het Vlaams Parlement om hierin een meer vastberaden houding aan te nemen. Ik heb gezegd dat het vooral het debat van de onmacht was geweest. De bevoegdheden die nodig zijn om een echt armoedebeleid te voeren zoals kinderbijslag, vervangingsinkomens, pensioenen, gezondheidszorg, enzovoort, bevonden en bevinden zich nog altijd op federaal niveau. Om de armoede in Vlaanderen efficiënt aan te pakken, moet niet alleen de sociale zekerheid worden gesplitst, maar moeten ook de economische hefboomen volledig in Vlaamse handen komen.

Laten we het nog even hebben over de consensusnota van de ad-hoccommissie. Eigenlijk zou ik de goedgekeurde motie van de toenmalige meerderheid moeten gebruiken als leidraad. De balans zou dan echter nog negatiever zijn. Ik hou me dan ook liever aan de aanbevelingen van de commissie.

Als ik die aanbevelingen overloop, dan merk ik dat er vijf jaar na datum nog maar weinig van de veertien aanbevelingen volledig zijn gerealiseerd. Tijdens de hoorzitting die we naar aanleiding van het voorliggende ontwerp hebben gehouden, merkte de heer Nicaise, destijds de geestelijke vader van de nota, op dat er op bepaalde vlakken weliswaar stappen in de goede richting zijn gezet. Hij haalde hierbij het onderwijs als voorbeeld aan. Op andere vlakken is er volgens hem echter nog helemaal niets gerealiseerd of is er zelfs een achteruitgang te bespeuren. Hij verwees daarbij naar het voorbeeld van de plaatsingen in de bijzondere jeugdbijstand.

Wat we wel gekregen hebben, en vrij snel zelfs, was het federale Steunpunt tot bestrijding van de armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting. Onze fractie was en is daar helemaal niet gelukkig mee, omdat dit precies haaks stond op onze visie dat er meer hefboomen voor een efficiënt armoedebeleid in Vlaamse handen moesten komen. Een steunpunt Armoede oprichten waar we zelfs niets meer over te zeggen hebben, is precies het tegenovergestelde. Hiermee gaven wij een deel van het beleid en de centen terug aan de federale overheid. Geen enkele van de andere partijen heeft daartegen toen geïntereesseerd.

Daarbij kwam dan nog dat, naar goede Belgische gewoonte, Vlaanderen ook nog eens flink gerold werd inzake het aantal beheersmandaten in het steunpunt in verhouding tot het aantal ingebrachte middelen. Vlaanderen kreeg evenveel leden in het beheerscomité van het steunpunt als het Waals Ge-

**Strackx**

west, maar draagt bijna dubbel zoveel bij, zij het dan soms blijkbaar met enkele maanden vertraging bij de uitbetaling. Ook het onderbrengen van het steunpunt Armoede bij het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding zinde en zint ons niet. We weten allemaal waar de prioriteiten van de pater liggen.

Achteraf blijkt dit steunpunt natuurlijk niet het toevormiddel te zijn geweest. Met het om de 2 jaar produceren van een berg papier met een aantal beleidsvoorstellen die toch niet worden uitgevoerd en zelfs niet eens besproken, raakt het probleem niet opgelost. Tijdens de hoorzitting gaf de heer Nicaise een gefrustreerde indruk. Hij had zich blijkbaar wat anders voorgesteld van het steunpunt.

Ik heb destijds gezegd : 'De armen hebben geen behoefte aan nog meer papier. De armen hebben behoefte aan concrete beleidsdaden !' Ik vrees dat ik dat vandaag moet herhalen. Mijn eerste indruk was dat er eindelijk een ontwerp was ingediend. Toen ik de inhoud las, was ik echter ontgoocheld. De titel 'Ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding' zet de buitenwereld op het verkeerde been. Ze wekt de indruk dat dit ontwerp de armoede zal oplossen. Dit lijkt me, eerlijk gezegd, toch wel sterk overdreven. De vlag dekt hier de lading helemaal niet. Men had beter gekozen voor de titel : 'Ontwerp van decreet betreffende enkele aspecten van de armoedebestrijding'. Want het gaat hier eigenlijk enkel maar over aanbeveling 13 en 14 van de maatschappelijke beleidsnota. Er waren 14 aanbevelingen op korte termijn. Vijf jaar later klinkt dat een beetje belachelijk.

Die veertien maatregelen bestonden uit twaalf inhoudelijke en twee ondersteunende maatregelen. Die twaalf inhoudelijke maatregelen waren volgens mij de belangrijkste en moesten dringend worden gerealiseerd. Toch vind ik daarvan niets terug in dit ontwerp van decreet. De tekst heeft enkel betrekking op de ondersteunende maatregelen, die mij minder belangrijk leken.

Mevrouw de minister, ik wil niet zeggen dat we niet langer achter die twee aanbevelingen uit de beleidsnota staan, maar wat is de kern van dit ontwerp van decreet ? Er zullen weer maar eens structuren worden opgericht. Er zal veel worden overlegd en er zal veel worden gepraat en gepalaverd. Er zal veel papier worden geproduceerd en er zal nog meer wetenschappelijk onderzoek worden gedaan in verband met het verschijnsel armoede. De heer Nicaise zei tijdens de hoorzitting dat we het

aantal overlegorganen niet nodeloos moeten opdrijven.

Iets doen is altijd beter dan niets doen, daar ben ik mee akkoord. Afdeling 3 van het decreet over het inzetten van ervaringsdeskundigen lijkt ons dan ook tamelijk concreet en ik ben benieuwd naar de resultaten ervan.

Mevrouw de minister, we zullen dit ontwerp van decreet goedkeuren, maar laat het geen alibi zijn om ons geweten te sussen en om voor onszelf en de buitenwereld te bewijzen hoezeer we met het lot van de armen begaan zijn. U weet net zo goed als wij dat door dit ontwerp van decreet de armoede niet op korte termijn uit ons land zal verdwijnen. Het is een stapje in de goede richting, maar het is niet genoeg.

De CD&V-fractie heeft een amendement ingediend om 0,7 percent van de uitgavenbegroting te besteden aan het armoedebeleid. Dat is naar analogie met de oude eis van 0,7 percent van de derdewereldbeweging met betrekking tot de ontwikkelingshulp. Beide zaken hebben volgens ons echter niets met elkaar te maken. Voor het oplossen van de armoede in Vlaanderen moet er worden gedaan wat nodig is. Of daar nu 0,6 of 0,7 of 2,4 percent voor nodig is, maakt niets uit. Het percentage van 0,7 kunnen we als symbolisch beschouwen. We zullen ook het amendement goedkeuren. (*Applaus bij het VB*)

**De voorzitter** : Mevrouw Van Den Heuvel heeft het woord.

**Mevrouw Ria Van Den Heuvel** (*Op de tribune*) : Mijheer de voorzitter, mevrouw de minister, collega's, Agalev heeft steeds een punt gemaakt van armoedebestrijding en zal dat ook blijven doen. We zijn vandaag tevreden over dit ontwerp van decreet omdat er na meer dan tien jaar uiteindelijk een ontwerp is gemaakt waarin de armen zelf een structurele plaats krijgen in het beleid. Ze kunnen door het voeren van een dialoog meewerken aan het bestrijden van de armoede.

Het is bijna tien jaar geleden dat het Algemeen Verslag van de Armoede werd gemaakt. Toen werd voor het eerst de vraag gesteld naar een structurele verankering van de armen in het armoedebeleid.

Mevrouw de minister, armen spreken vaak over samspraak en dialoog. Voor hen zijn dat geen ijdele woorden en voor u ook niet. Sommige collega's denken dat het lang heeft geduurd om uw ontwerp van decreet klaar te krijgen. De reden voor die

## Van Den Heuvel

lange duur is dat u in dialoog bent getreden met de armen en met de verenigingen. Bovendien hebt u een poging gedaan hen te betrekken bij het maken van dit ontwerp van decreet. U spreekt niet ijdel wanneer u zegt dat u in dialoog wenst te treden. U probeert dat ook hard te maken. Ik neem aan dat dat voor beide partijen niet altijd even gemakkelijk is, maar er wordt alleszins een eerlijke poging gedaan om dat te verwezenlijken.

In dit ontwerp van decreet wordt de participatie van de armen en de verenigingen op twee manieren concreet gemaakt, en daarom vindt Agalev dit ook zo belangrijk. In eerste instantie worden de organisaties ondersteund en in tweede instantie worden ook de opleidingen tot ervaringsdeskundige in de armoede en in de sociale uitsluiting erkend. Er wordt gewerkt aan tewerkstelling en de opleidingen worden gesubsidieerd.

Mevrouw de minister, de Agalev-fractie vindt het positief dat u er niet voor hebt gekozen om een nieuwe afzonderlijke, categoriale sector armoedebestrijding in het leven te roepen. Dan zou Vlaanderen weer verenigingen moeten erkennen, subsidiëren, uitbouwen en dergelijke. Ik denk dat de meerderheid van de collega's het ermee eens is dat die weg beter niet wordt ingeslagen.

De verenigingen waar armen het woord nemen zijn soms klein en soms groot, maar ze zijn alleszins veranderlijk en dynamisch. Deze verenigingen zijn voortdurend op zoek naar andere werkwijzen om de armen bij hun werking te betrekken. Daarom is een strikt, streng kader volgens ons inderdaad niet wenselijk. Toch moeten deze verenigingen kunnen beschikken over de nodige ondersteuning en werkmiddelen. De keuze om die financiële en inhoudelijke ondersteuning te laten uitvoeren door het Vlaams Netwerk is daarom volgens ons verantwoord.

Tijdens de hoorzitting ontvingen we signalen dat er wel een aantal vragen kunnen worden gesteld bij deze keuze, ook ik heb toen vragen daarover gesteld. Kan het Vlaams Netwerk scheidsrechter spelen en tegelijkertijd ook nog ondersteuning aanbieden? We hebben dat laten nagaan, en samen met de verenigingen hebben we op een eerlijke manier geoordeeld dat het op zijn minst goed is om er op die manier aan te beginnen. De verenigingen hebben van u namelijk ook de garantie gekregen dat ze daarvoor modellen kunnen uitwerken die hen goed lijken om die opdracht uit te voeren en dat in de uitvoeringsbesluiten op een serieuze manier re-

kening zou worden gehouden met die bekommernissen. Voor de Agalev-fractie volstaat dat om het concept zoals het nu is uitgeschreven uit te werken en toe te passen. Ik denk dat dat een goede zaak is.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, ik weet dat u heel bekommerd bent over deze thematiek, en ik meen dat als ik dat zeg. U zegt dat die werkwijze per se tot een conflict zal leiden, maar daarover ben ik het niet met u eens. Er zit wat conflictstof in, maar ik denk niet dat het zo is dat dat per se tot een conflict zal leiden. Alles heeft te maken met het krijgen van voldoende middelen om de werking uit te bouwen.

Mevrouw de minister, zo kom ik tot een tweede punt dat u tijdens deze legislatuur namens deze regering hebt kunnen verwezenlijken. Om te kunnen participeren moeten verenigingen worden ondersteund en over de nodige financiën kunnen beschikken. Er is deze legislatuur een duidelijke stijgende evolutie waar te nemen in de bedragen voor armoedebestrijding en voor verenigingen die aan armoede werken. We zijn in 2001 vertrokken met 658.000 euro, in 2002 hadden we 893.000 euro op de begroting en in 2003 zijn we gestart met een begroting van 1.339.000 euro. Is dat voldoende? Neen. Is dat meer dan ooit? Ja. Is hier duidelijk een keuze gemaakt om de verenigingen daadwerkelijk te ondersteunen en het armoedebeleid gestalte te geven? Hierop is het antwoord zeer duidelijk ja. Dat is echt een positieve keuze geweest tijdens deze legislatuur en wij zijn daar uiteraard heel tevreden mee.

Zoals ik reeds zei, krijgt de participatie van de armen nog op een tweede manier werkelijk gestalte, namelijk door het feit dat de opleiding tot ervaringsdeskundige eindelijk wordt erkend en gesubsidieerd en ook een decreetale onderbouw krijgt. U hebt al langer de opleiding gefinancierd, maar nu is dat decretaal onderbouwd. Ik heb kennis gemaakt met mensen die de opleiding volgen. Zij leggen een lange persoonlijke weg af en dikwijls gaat dat gepaard met veel leed. Toch kunnen ze hun persoonlijk groeiproces en opleiding ter beschikking stellen om de strijd tegen armoede aan te binden. Het is heel belangrijk dat de opleiding wordt erkend. Het is een manier om armoedebestrijding efficiënt te maken. Men moet met de armen samenwerken en hen zelf iets laten doen. Zo'n erkenning maakt dat mogelijk. Er moet nog verder worden nagedacht hoe wij de mensen die de opleiding volgen, kunnen ondersteunen. Dat kan later gebeuren, maar de opleiding zelf moet in het ontwerp van decreet worden opgenomen, erkend en gesubsidieerd.

## Van Den Heuvel

Naast de ondersteuning van de verenigingen en de opleiding, de erkenning en de tewerkstelling van de ervaringsdeskundigen, regelt het ontwerp van decreet ook de coördinatie en de organisatie van het armoedebeleid. Een aantal collega's hebben dat als een gemakkelijke oplossing bestempeld. Er zouden weer papieren en plannen worden opgesteld. Het gaat echter om veel meer. Het komt er niet op aan iets te doen, men moet ook weten wat men doet. De verschillende overheden en departementen moeten op elkaar worden afgestemd, er moet gewerkt worden met eenzelfde visie op armoede. We moeten hierover kunnen overleggen. Er moet publiek over worden gedebatteerd, in dialoog met de armen. Er moeten voortgangcongressen worden gehouden zodat het voor de publieke opinie duidelijk wordt dat men eraan werkt. We vinden het goed dat in de derde pijler de coördinatie wordt uitgelegd.

Het is evident dat er ook linken zijn met de interministeriële conferenties op het federale niveau, met de andere gemeenschappen en met het Vlaams actieplan. We moeten uiteraard rekening houden met de afspraken van de Top van Lissabon. We moeten ons werk daarop afstemmen.

De drie basispijlers van het ontwerp van decreet zijn hiermee behandeld. Ik heb de aanbevelingen van 1998 na de ad-hoccommissie, nog eens doorgenomen. Belangrijke voorwaarden die toen zijn geformuleerd, worden door dit ontwerp van decreet gerealiseerd. Ik zal niet beweren dat de armoede nu voor altijd is verbannen. Dat was ook niet de ambitie van het ontwerp van decreet. Men wilde de instrumenten creëren en decretaal onderbouwen om op een zo goed mogelijke manier de strijd tegen armoede en sociale uitsluiting aan te pakken.

Agalev zal verder moeten werken aan armoedebestrijding en aan een rechtvaardige verdeling tussen arm en rijk. We zullen dat met overtuiging doen, ook in de andere parlementen. Armoede is een onrecht. Het is niet zozeer in een situatie verkeren waarin men niet voldoende wordt geactiveerd. De federale collega's hebben de voorbije jaren hard gevochten voor een substantiële verhoging van de sociale minima. Dat leverde resultaten op. Het kan nog beter. Een verhoging van tien percent van het bestaansminimum is nog niet gerealiseerd en de welvaartvastheid van de vervangingsinkomens is nog niet verworven. Zo wordt de kloof tussen de mensen die van een invaliditeitsuitkering moeten leven en het gemiddelde inkomen nog steeds groter. Er is effectief nog heel wat werk aan de winkel.

Ik ben ervan overtuigd dat een correct inkomensbeleid een noodzakelijke voorwaarde is om een preventief armoedebeleid te kunnen voeren.

Armoede is evenwel niet enkel een kwestie van geld of van inkomen. Het Vlaams actieplan van de minister is dan ook bijzonder belangrijk. De armoedebestrijding moet jaarlijks worden geactualiseerd. De minister zal haar collega's in de Vlaamse regering jaarlijks vragen hun actiepunten en hun werkzaamheden te bundelen en op elkaar af te stemmen. Dit is niet alleen voor de armen, voor de armenverenigingen of voor de politici bestemd. Iedereen in onze samenleving heeft nood aan een overzicht van alle acties die ter zake worden gevoerd. We hebben nood aan coördinatie en aan een inclusieve, geïntegreerde aanpak.

De andere leden van mijn fractie werken ook aan de bestrijding van de armoede. Mevrouw De Martelaer doet dit op het vlak van de huisvesting. De notie armoede speelt tevens een grote rol in het gelijkkansendebat dat we met betrekking tot het onderwijs voeren. We zullen hieraan de nodige aandacht blijven schenken.

Het realiseren van de sociale grondrechten is voor ons de toetssteen van het beleid en van onze eigen voorstellen. Hoewel die grondrechten sedert 1994 grondwettelijk zijn verankerd, is hun afdwingbaarheid nog steeds zwak. De logica van de sociale grondrechten is nochtans gebaseerd op onvoorwaardelijkheid, op burgerschap, op menselijke waardigheid en op de realisatie van basisbehoeften.

De verdere verwezenlijking van de sociale grondrechten, in het bijzonder voor de meest kwetsbare groepen in de samenleving, vergt gerichte inspanningen. De minister heeft zelf al op het belang van en op de samenhang met het decreet inzake het sociaal beleid en het decreet inzake het stedenbeleid gewezen. We hopen dat we deze afstemming snel zullen kunnen realiseren.

Een van de belangrijkste elementen van het armoedebeleid bestaat eruit dat we dit thema op de politieke agenda moeten houden. We moeten een voldoende groot draagvlak vinden om een verregaand armoedebeleid en een structureel sociaal beleid te voeren.

Hun maatschappelijk kwetsbare positie biedt de armen zelf weinig drukkingsmiddelen. Ze kunnen nu eenmaal niet met de herallocatie van hun bedrijf of met massale stakingsacties dreigen. Ze hebben alleen de kracht van hun eigen stem. Die stem

## Van Den Heuvel

wordt versterkt door de verenigingen die armen aan het woord laten. Soms worden ze hierin gesteund door vakbonden of andere organisaties uit het middenveld die de politieke druk willen opvoeren. Nu wordt deze versterking van hun stem ook decretaal onderbouwd.

Wat het sociaal beleid van de Vlaamse regering en van het Vlaams Parlement betreft, moeten we instrumenten creëren om de evolutie van de armoede, van de sociale uitsluiting en van het gevoerde beleid te meten. Deze instrumenten moeten ons in staat stellen deze thematiek in de politieke fora voldoende aan bod te laten komen.

Mijn fractie en ikzelf zijn er ten stelligste van overtuigd dat dit ontwerp van decreet ons op Vlaams niveau in staat zal stellen om dit thema op de politieke agenda te houden. Mijn fractie zal dit ontwerp van decreet dan ook met veel overtuiging goedkeuren. (*Applaus bij de meerderheid en CD&V*)

**De voorzitter** : De heer Denys heeft het woord.

**De heer André Denys** : Mijnheer de voorzitter, mijn fractie zal dit ontwerp van decreet goedkeuren. Ons gaat het evenwel niet om de symboliek van een politieke actie om de armoede op de politieke agenda te plaatsen. Ik ga er namelijk van uit dat dit inherent is aan elk politicus. Armoedebestrijding is de prioriteit van een degelijk sociaal beleid. Wij hebben op dit vlak geen politieke aansporing nodig. We geloven echter dat het hier voorliggende instrument niet het sluitstuk is van een armoedebeleid, maar wel een instrument dat mee kan helpen de reeds bestaande instrumenten inzake armoedebestrijding beter te gaan coördineren.

Ik heb persoonlijk ervaring met de werkgroep die desbetreffend in Gent bestaat. Ook mevrouw Van Hecke en de heren Vandenbossche en Roegiers waren daar aanwezig. We hebben daar twee sessies bijgewoond. We hebben naar armen geluisterd. Ik vond dit persoonlijk een goede ervaring, ook al was het uiteraard niet onze eerste confrontatie met de armen. Hoe dan ook, ik vond dat de werking goed was.

Mevrouw de minister, ik heb ook vastgesteld dat dit een werking is die voortspruit uit vrijwilligerswerk. Nu wordt dit geherstructureerd en meer geprofessionaliseerd. Die indruk ontstond toch bij

een aantal mensen. Bij een aantal vrijwilligers lokte dit de bedenking uit of dit niet zou leiden tot minder vrijwillige inzet en tot een professionalisering waar het hart en de ziel voor een stuk vervangen worden door alles wat eigen is aan professionalisering. Die vrees bestond bij een aantal mensen die mede actief waren in die Gentse organisatie.

Dan heb ik ook nog de volgende bedenking. Persoonlijk vind ik dat men soms de indruk geeft de armen te veel in een slachtoffersrol te willen duwen. Armen kunnen slachtoffer zijn, maar ik vind ook dat het emanciperend element meer aan bod moet kunnen komen. Armen louter en alleen als slachtoffer beschouwen, vind ik een te eenzijdige aanpak. Ik heb zelf al vastgesteld dat daar mensen bij zijn die wel degelijk capaciteiten hebben, maar die door bepaalde omstandigheden die capaciteiten onvoldoende benutten. Met andere woorden, een armoedebeleid moet ook een emancipatorisch beleid zijn. Dat is verschillend van een eenzijdig slachtofferbeleid. Bij een inhoudelijke aanpak moeten die elementen meer in overweging worden genomen.

Mijnheer de voorzitter, ondanks deze bedenking vind ik toch dat het Vlaams Parlement in deze materie al zeer goed werk heeft geleverd. Er is een groot debat geweest in 1998 of 1999. Men heeft daar opvolging aan gegeven. De politieke overheid – los van partijpolitiek – besteedt daar dus toch wel de nodige aandacht aan. Sommigen zeggen dat armen geen stem hebben in de politieke wereld. Ik vind dat echter onjuist. Als ik een objectief oordeel vel, vind ik dat de politieke wereld daar wel degelijk de nodige aandacht aan geeft.

Het is uiteraard geen eenvoudig probleem. Mijn fractie zal echter door het steunen van dit instrument en ook door andere acties meehelpen om dit zo goed mogelijk aan te pakken.

Tot slot wil ik nog de volgende opmerking maken. Ik heb het debat in de commissie niet bijgewoond, maar ik ben wel samen met enkele anderen naar Gent geweest. Daar hebben we geluisterd naar de vragen van de armen. Dat waren vooral vragen over achterstand in de sociale huisvesting, achterstand in onderwijs, enzovoort. Het gaat hier dus over een horizontaal beleid over vele departementen heen.

Mevrouw de minister, mijn vraag is dan hoe dat aan de hand van dit instrument gecoördineerd zal worden. Ik heb begrepen dat dit de bedoeling is. Het mag echter niet zo zijn dat dit instrument iets

## Denys

nieuws is naast al het andere. Het moet meehelpen om dat integraal horizontaal beleid over alle departementen heen gestalte te geven. Misschien kunt u daar in uw toelichting nog iets over zeggen.

**De voorzitter** : Minister Vogels heeft het woord.

**Minister Mieke Vogels** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik wil kort nog even ingaan op een aantal opmerkingen die hier werden gemaakt. Dit ontwerp van decreet heeft natuurlijk niet de pretentie om de armoede op te lossen. Dit is uiteraard een complex gegeven. De vorige sprekers hebben dat overigens ook onderstreept.

De essentie van het Algemeen Verslag Armoede was precies dat men armoede niet oplost door iemand wat meer inkomen te geven. Het is een complex geheel, waarbij we mensen moeten wapenen om mee te kunnen in onderwijs, op de arbeidsmarkt, in huisvesting, in cultuur en in welzijn. Op al die domeinen moeten we een beleid voeren dat erop gericht is mensen uit de armoede te halen. Daarom hebben we met dit decreet, hoewel het de naam decreet armoedebestrijding draagt, alleen maar de ambitie de instrumenten voor de armoedebestrijding op Vlaams niveau te verankeren.

Het gaat, zoals hier al is gezegd, om drie instrumenten. Eerst en vooral willen we vorm geven aan het inclusief beleid. Dit parlement heeft inderdaad al veel werk verricht omtrent armoede. In de geest van het verslag van het parlement van 1998 zijn we vanaf deze regeerperiode begonnen met jaarlijks een Vlaams Actieplan Armoede voor te leggen aan de commissie. Dat is belangrijk, omdat het Vlaams Actieplan niet langer, zoals terecht werd aangeklaagd, alleen maar vol goede bedoelingen staat, maar een overzicht geeft van wat elke Vlaamse minister in zijn bevoegdheidsdomein aan armoedebestrijding doet.

Dat Vlaams Actieplan wordt door het decreet verankerd. Binnen de negen maanden na het begin van een nieuwe regeerperiode wordt er een eerste plan opgemaakt. Dat moet een concreet plan zijn en geen algemene beschouwing. Er moet in staan wat elke minister in zijn bevoegdheidsdomein zal doen. Het parlement zal dat permanent kunnen opvolgen en evalueren.

In tegenstelling tot wat sommigen zeggen, is het absoluut niet de bedoeling met dit decreet nog meer overlegstructuren op te richten of verenigingen waarin armen het woord nemen, nog meer te

belasten met overleg. Ik heb niets tegen het VICA. Integendeel, het VICA was een goed instrument als forum waar de departementen met de verenigingen praatten. Het waren echter vaak de verenigingen die lieten blijken niet meer te kunnen volgen. Dat permanente overleg in al die werkgroepen was blijkbaar te veel, zodat ze erin verzopen.

We hebben ons voorgenomen dit in een nieuw decreet lichter te maken, maar toch twee momenten in te bouwen van confrontatie tussen het werkveld en het beleid. Het eerste moment is het vooruitgangscongres, waarin we nagaan in hoeverre de actieplannen van de regering tegemoetkomen aan wat de verenigingen en de sector willen, het tweede is het toekomstverkennd congres waarmee we verkennen hoe we in de toekomst kunnen omgaan met nieuwe methodieken om armoede te bestrijden.

Het eerste belangrijke aspect is dus dat we proberen dat inclusief beleid, dat door de betrokkenheid van alle ministers sowieso heel wat overleg vraagt, te verankeren in een concreet actieplan, en dat we voorzien in twee momenten om de sector, het bredere werkveld en wetenschappers die bezig zijn met armoedebestrijding, daarmee te confronteren.

Het tweede belangrijke en onontbeerlijke aspect is samenwerking. Als we niet samenwerken met verenigingen waarin armen het woord nemen, dan is onze armoedebestrijding gehandicapt. Daarmee zal iedereen het eens zijn. We weten bijvoorbeeld niet hoe we vrouwen uit de vierde wereld tussen 50 en 69 jaar het best kunnen bereiken voor een preventieve borstkankerscreening. Onze affiches en onze manier van praten werken niet. Preventieve gezondheidszorg is niet voor niets de gezondheidszorg die het minst de armen bereikt. We moeten dus de geëigende instrumenten en taal gebruiken om de vrouwen uit die doelgroep aan te spreken. Daarvoor hebben we de verenigingen waarin armen het woord nemen, absoluut nodig.

Ook om emanciperend te kunnen werken, hebben we ze nodig. Die verenigingen gaan op dit moment het debat aan met de beleidsvoerders, ook de lokale, en ze participeren in culturele manifestaties. Daarom begrijp ik u niet goed, mevrouw Van Cleuvenbergen. Het is toch niet omdat de verenigingen functioneren volgens een decreet dat wordt goedgekeurd in de commissie voor Welzijn, dat ze minder emanciperend kunnen werken? Aan hun werking zelf wordt immers niets afgedaan, integendeel.

Wat het voorstel van decreet van CD&V betreft, daarmee verschillen we niet van filosofie. We zijn



## Vogels

het er over eens dat een structurele organisatie van het Vlaamse armoedebeleid nodig is, dat dit inclusief moet zijn, dat het nodig is deze verenigingen te waarderen en dat de dialoogmethode daarbij belangrijk is. Wel verschillen we van mening over de wijze waarop we gaan samenwerken met die verenigingen. Mevrouw Van Cleuvenbergen, in uw redenering schort iets. U wees er terecht op dat deze verenigingen vooral vrijwilligersverenigingen zijn. Ze kennen die zware structuren van het gewone verenigingsleven niet. Dat zijn mensen die samenkomen, een groep vormen en praten. Die groep ontstaat en verdwijnt. Dit kan ondersteuning gebruiken, maar behoeft geen zware structuren. Dat is goed, het is een dynamiek die in de sector leeft. Dergelijke organisaties passen niet in het keurslijf van een traditioneel erkenningsbeleid. Wanneer de Vlaamse overheid een vereniging erkent, dan moet die voldoen aan erkenningsvoorwaarden, ze moet jaarverslagen indienen en inspecties ondergaan. Ik blijf erbij : vanuit Brussel zijn wij niet in staat de dynamiek op het terrein te volgen.

Trouwens, als men werkt met door de Vlaamse overheid opgelegde erkennings- en subsidiëringsvoorwaarden, dan is de eerste voorwaarde dat men een VZW moet zijn. U oppert het bezwaar dat een VZW-structuur te log is, maar dat kunt u niet oplossen met uw voorstel, dat stelt dat Vlaanderen de erkenning en subsidiëring moet organiseren. Dit wordt helemaal duidelijk als we bekijken welke verenigingen we ondersteunen. Momenteel worden 53 verenigingen ondersteund door de Vlaamse overheid. Daarvan werken 41 alleen met vrijwilligers. Die krijgen momenteel 3.750 euro per jaar. In de toekomst moeten die bedragen worden opgetrokken, maar ik vind niet dat men omwille van deze kleine bedragen de loodzware erkennings- en subsidiëringsstructuur, eigen aan het Vlaamse erkennings- en subsidiëringsbeleid, kan opleggen aan die verenigingen.

**De voorzitter** : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

**Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen** : Mevrouw de minister, als ik het over verenigingen heb, dan heb ik het over gewone verenigingen die in de gemeenten actief zijn. Die hebben geen zware structuren. Die moeten geen VZW's zijn. In dat verband gaat het alleen over procedures voor de overkoepelende organisatie. Had u toegelaten dat verenigingen waar armen het woord nemen, zich zouden kunnen aansluiten bij één provinciale organisatie, dan had-

den ze lokaal niet allemaal een aparte VZW moeten zijn. Wat bedoel ik concreet als ik zeg dat de structuur zwaarder is ? Als er in mijn gemeente een vereniging bestaat waar armen het woord nemen, moeten de mensen van die vereniging naar de rechtbank stappen, om een VZW te worden. Ze moeten elk jaar de nodige documenten leveren. Ik, als bestuurslid van een gewone vereniging, moet dit niet. Er zou dan sprake zijn van één koepelvereniging in Vlaanderen die de procedures opvolgt, maar lokaal zou men in mijn voorstel met de handen vrij werken, zodat men de tijd heeft om gewoon aan basiswerk te doen. Dat is het grote verschil. Uw 54 verenigingen moeten elk apart een VZW zijn en dat zal uiteindelijk onhoudbaar blijken.

**Minister Mieke Vogels** : Als men die 54 verenigingen zou gaan subsidiëren zoals u dat in uw voorstel van decreet wilt, dan zouden ze ook een VZW-structuur moeten hebben. In mijn ontwerp van decreet is dit niet verplicht, tenzij de vereniging lid wil zijn van het Vlaams Netwerk dat wordt opgericht.

Tot dat laatste wilde ik net komen. In het door ons gekozen model gaat de Vlaamse overheid een samenwerking aan met een koepel van verenigingen, namelijk het Vlaams Netwerk. Dat netwerk ondersteunen we. Het netwerk zal, op basis van een voorgelegd beleidsplan, waarover met de overheid overleg werd gepleegd, een bepaalde politiek voeren. Het zal daarbij ook de middelen krijgen om verenigingen te ondersteunen. Het kan perfect verenigingen ondersteunen die geen VZW zijn : laat dat duidelijk zijn. Alleen de verenigingen die deel willen uitmaken van het Vlaams Netwerk moeten een VZW-statuuut hebben. Dit is een responsabilisering van de sector. Na de vele gesprekken die we hebben gevoerd, ben ik ervan overtuigd dat de sector dit aankan. Aan alle leden van de commissie die hun bezorgdheid hebben geuit over het rechter en partij zijn en over het automatisch tot conflicten leiden, wil ik zeggen dat dit geen nieuw model is. Er zijn andere deelterreinen waar we op die manier beleidsuitvoering realiseren, zoals bijvoorbeeld het drugspreventiebeleid waar we contracten hebben met de VAD. Die krijgt op basis van een convenant en een overlegd beleidsplan middelen en kan verenigingen in onderaanneming dat beleid laten uitvoeren. Hetzelfde model geldt bij Sensoa, onze partner inzake seksuele gezondheid. Sensoa heeft een convenant met de Vlaamse overheid, krijgt middelen en voert dat beleid deels autonoom uit. Dit is een manier van werken die soepel kan inspelen op terreinen waar er lokaal een enorme dy-

**Vogels**

namiek is. Dat is precies het geval bij het armoedebeleid.

Mijnheer de voorzitter ik wil nog iets zeggen over de ervaringsdeskundigen. Op dit luik van het decreet heb ik weinig of geen kritiek gehoord. Het is voor alle leden van het parlement een belangrijk onderdeel. Ik heb het genoeg gehad om in de Schelp de eerste diploma's aan ervaringsdeskundigen in de armoede te mogen uitreiken. Ik ben toen alleen maar meer overtuigd geworden van het belang van die diploma's en van die functie. Van de eerste afgestudeerden heeft 90 percent onmiddellijk werk gevonden. Ze kunnen hun ervaring delen en gebruiken om de organisatie waar ze werken meer open te maken en meer rekening te laten houden met de realiteit van de kansarmoede. We zullen ze met dit decreet niet uitroeien maar wel de vinger aan de pols houden om permanent een beleid te voeren met als doel die armoede definitief uit te roeien in deze welvarende regio. (*Applaus meerderheid*)

**De voorzitter** : Vraagt nog iemand het woord ?  
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

**Artikelsgewijze bespreking**

**De voorzitter** : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet betreffende de armoedebestrijding.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

**HOOFDSTUK I****Algemene bepalingen en definities****Artikel 1**

Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewest-aangelegenheid.

– *Aangenomen.*

**Artikel 2**

In dit decreet wordt verstaan onder :

- 1° armoede : een netwerk van sociale uitsluitingen dat zich uitstrekt over meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan, dat de armen scheidt van de algemeen aanvaarde leefpatronen van de samenleving en waarbij ze niet op eigen kracht deze kloof kunnen overbruggen ;
- 2° arme : persoon die zich bevindt in armoede ;
- 3° doelgroepen : personen die in armoede leven of geleefd hebben ;
- 4° vereniging waar armen het woord nemen : een vereniging van overwegend armen en andere personen met als doel bij te dragen tot de armoedebestrijding vanuit de eigen ervaring via de realisatie van zes concrete doelstellingen : armen samenbrengen in groep, armen het woord geven, werken aan de maatschappelijke emancipatie van armen, werken aan maatschappelijke structuren, vormingsactiviteiten en de dialoog organiseren, en armen blijven zoeken ;
- 5° ervaringsdeskundige in de armoede : persoon die armoede heeft ervaren, deze ervaring heeft verwerkt en verruimd en via een opleiding houdingen, vaardigheden en methoden kreeg aangereikt om de verruimde armoede-ervaring deskundig aan te wenden in één of meerdere sectoren van de armoedebestrijding ;
- 6° Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen : de ondersteuningsstructuur voor de participatie van armen en hun verenigingen aan het beleid ;
- 7° participatie : de deelname aan het maatschappelijk leven met het oog op het individuele en collectieve welzijn, waardoor men de persoonlijke controle op de eigen leefsituatie en op de externe factoren die deze leefsituatie bepalen, verhoogt ;
- 8° dialoog : een participatieproces waarbij armen actief deelnemen aan de uitwisseling over en de bespreking van een bepaald thema, om uiteindelijk te komen tot beleidsvoorstellen ;
- 9° actoren : alle bij de armoedebestrijding betrokken overheden, particuliere organisaties en armenverenigingen.

**Voorzitter**

– *Aangenomen.*

**HOOFDSTUK II****Uitgangspunten****Artikel 3**

Het Vlaamse armoedebeleid moet de voorwaarden creëren om :

- 1° de toegang van elke burger tot de economische, sociale en culturele rechten, vastgelegd in artikel 23 van de Grondwet, te waarborgen ;
- 2° armoede, bestaansonzekerheid en sociale uitsluiting te voorkomen, te verminderen en op te lossen.

Het Vlaamse armoedebeleid moet de deelname mogelijk maken en versterken van alle betrokken overheden en personen, vooral van personen die in armoede leven, aan het uitstippelen, het uitwerken en het evalueren van dit beleid.

– *Aangenomen.*

**Artikel 4**

Het armoedebeleid is een inclusief beleid. Op de verschillende beleidsdomeinen en niveaus moeten doelgerichte acties ondernomen worden vanuit een partnerschap tussen alle betrokken actoren. Partnerschap met de armen is een noodzaak.

Het armoedebeleid is een gecoördineerd en samenhangend beleid. Voor de uitvoering van dit beleid voorziet de Vlaamse regering in :

- 1° het uitwerken van maatregelen in de diverse beleidsdomeinen ;
- 2° de coördinatie tussen beleidsdomeinen ;
- 3° het overleg en de coördinatie tussen de betrokken actoren, vermeld in artikel 4, eerste lid ;
- 4° de ondersteuning van de participatie van de doelgroepen ;

5° de opvolging van het Samenwerkingsakkoord betreffende de bestendinging van het armoedebeleid (BS 17 december 1998) ;

6° de afstemming met Europees, federaal en provinciaal/lokaal beleid.

– *Aangenomen.*

**HOOFDSTUK III****Coördinatie en organisatie****Artikel 5**

De Vlaamse regering stelt binnen de negen maanden na haar aantreden een actieplan armoedebestrijding op. Dit actieplan komt tot stand met participatie van de doelgroepen en omschrijft de planning van de beleidsmaatregelen op korte en lange termijn, alsook de modaliteiten van evaluatie van het gevoerde beleid.

De Vlaamse regering rapporteert bij een actualisering van het actieplan armoedebestrijding aan het Vlaams Parlement.

De Vlaamse regering zal voor de ondersteuning van het armoedebeleid, opdracht geven tot het verrichten van wetenschappelijk onderzoek inzake armoede.

– *Aangenomen.*

**Artikel 6**

De Vlaamse regering geeft opdracht aan alle diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap en de Vlaamse openbare instellingen, bevoegd voor een domein waarop het inclusieve armoedebeleid betrekking kan hebben, om :

- 1° het armoedebeleid binnen hun sector voor te bereiden, uit te voeren en te evalueren ;
- 2° de geëigende initiatieven te nemen om de doelgroepen en het werkveld aan dit beleid te laten participeren.

– *Aangenomen.*

**Voorzitter**

## Artikel 7

Om het armoedebeleid in alle sectoren te bevorderen, op elkaar af te stemmen, te bewaken en te evalueren wordt een permanent armoedeoverleg opgericht. Dit permanent armoedeoverleg wordt systematisch en structureel georganiseerd. De Vlaamse regering bepaalt de werking en de wijze van rapporteren.

– *Aangenomen.*

## HOOFDSTUK IV

## Ondersteuning

## AFDELING 1

## Verenigingen waar armen het woord nemen

## Artikel 8

Verenigingen waar armen het woord nemen kunnen inhoudelijke en financiële ondersteuning krijgen als ze voldoen aan volgende voorwaarden :

- 1° opgericht zijn als een vereniging zonder winstoogmerk, overeenkomstig de wet van 27 juni 1921 ;
- 2° in hun werking voldoende participatie garanderen ;
- 3° in hun werking en structuur openstaan voor de verschillende maatschappelijke verbanden en groepen en dit zonder onderscheid van ethnische, politieke, filosofische of levensbeschouwelijke aard ;
- 4° armen samenbrengen in groep ; armen het woord geven ; werken aan de maatschappelijke emancipatie van armen ; werken aan maatschappelijke structuren ; vormingsactiviteiten en de dialoog organiseren, en armen blijven zoeken ;
- 5° minstens één jaar werkzaam zijn inzake armoedebestrijding ;

6° de activiteiten uitvoeren overeenkomstig de regels die door de Vlaamse regering worden bepaald ;

7° toetreden tot het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, waarmee de Vlaamse regering een overeenkomst heeft afgesloten.

– *Aangenomen.*

## Artikel 9

Het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen, ondersteunt inhoudelijk en financieel de verenigingen, conform artikel 8.

– *Aangenomen.*

## Artikel 10

De Vlaamse regering bepaalt de nadere regels voor de inhoudelijke en financiële ondersteuning van de verenigingen waar armen het woord nemen.

– *Aangenomen.*

## AFDELING 2

Vlaams netwerk van verenigingen  
waar armen het woord nemen

## Artikel 11

Ter ondersteuning van het participatieproces van armen aan het armoedebeleid sluit de Vlaamse regering een overeenkomst af met het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen.

De overeenkomst bevat de omschrijving van de opdracht van het netwerk en de wijze waarop de verenigingen inhoudelijke en financiële ondersteuning krijgen van dit netwerk.

– *Aangenomen.*

**Voorzitter****AFDELING 3****Artikel 12**

Het in artikel 11 vermelde Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen heeft minstens de volgende opdrachten :

- 1° functioneren als gesprekspartner van de overheid ;
- 2° ondersteunen en coördineren van de activiteiten van verenigingen waar armen het woord nemen ;
- 3° organiseren van overleg en ervaringsuitwisseling tussen de verenigingen ;
- 4° bevorderen van de gemeenschappelijke initiatieven ten behoeve van de verenigingen.

– *Aangenomen.*

**Artikel 13**

De wijze waarop het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen haar opdrachten zal uitvoeren, wordt beschreven in een meerjarenplan dat wordt opgemaakt voor een periode van drie jaar. De Vlaamse regering bepaalt de inhoudelijke vereisten waaraan het meerjarenplan moet voldoen.

– *Aangenomen.*

**Artikel 14**

De Vlaamse regering bepaalt nadere regels inzake subsidiëring van het Vlaams netwerk.

– *Aangenomen.*

**Artikel 15**

Binnen de beschikbare begrotingskredieten kent de Vlaamse regering aan het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen jaarlijks subsidies toe op basis van het ingediende meerjarenplan.

– *Aangenomen.*

**Ervaringsdeskundigen in de armoede****Artikel 16**

In alle gemeenschaps- en gewestmateries waarmee armen geconfronteerd worden, neemt de Vlaamse regering initiatieven voor de tewerkstelling van ervaringsdeskundigen in de armoede.

De Vlaamse regering bepaalt de modaliteiten voor tewerkstelling van ervaringsdeskundigen in de armoede in gemeenschaps- en gewestmateries van de armoedebestrijding.

– *Aangenomen.*

**Artikel 17**

De Vlaamse regering kan organisaties voor coördinatie en toeleiding tot de opleiding van ervaringsdeskundigen in de armoede erkennen en subsidiëren. Zij bepaalt daartoe de nodige regels.

De coördinatie bestaat in het scheppen van de voorwaarden voor de organisatie van de opleiding, de tewerkstelling van ervaringsdeskundigen, de sensibilisering voor de opleiding en het bewaken van de kwaliteit ervan.

– *Aangenomen.*

**AFDELING 4****Projecten****Artikel 18**

Binnen de beschikbare begrotingskredieten en aanvullend op de reguliere subsidies, zoals bepaald in artikelen 9, 15 en 17, wendt de Vlaamse regering middelen aan om projecten met een experimenteel, aanvullend en/of vernieuwend karakter te ondersteunen.

Deze projecten kunnen worden uitgevoerd zowel door de verenigingen waar armen het woord nemen, het Vlaams netwerk van verenigingen waar armen het woord nemen als door andere actoren.

**Voorzitter**

De Vlaamse regering bepaalt de voorwaarden voor de toekenning van deze projectsubsidies.

– *Aangenomen.*

Er is een amendement tot invoeging van een nieuw artikel 18bis dat luidt als volgt :

Amendement Nr. 17

voorgesteld door mevrouw  
Riet Van Cleuvenbergen, mevrouw Sonja Becq  
en mevrouw Trees Merckx-Van Goey  
na indiening van het verslag

Artikel 18bis (nieuw)

In hoofdstuk IV, afdeling 4, een nieuw artikel 18bis invoegen, dat luidt als volgt :

“Artikel 18bis

“De Vlaamse regering besteedt ten minste 0,7 % van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap aan het armoedebeleid.”.

De stemming over het amendement wordt aangehouden.

Artikel 19

De Vlaamse regering stelt voor elk van de bepalingen van dit decreet de datum van inwerkingtreding vast.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

**VOORSTEL VAN DECREET van de heren Marino Keulen, Dany Vandebossche, Jos Stassen en Herman Lauwers houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid – 1431 (2002-2003) – Nrs. 1 tot 6**

**Algemene bespreking**

**De voorzitter** : Dames en heren, aan de orde is het voorstel van decreet van de heren Keulen, Vandebossche, Stassen en Lauwers houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid.

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Van Hecke, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

**Mevrouw Mieke Van Hecke** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, het voorliggende voorstel van decreet houdt een aantal wijzigingen in op het decreet dat in juli 2001 werd goedgekeurd over wat men ondertussen algemeen het decreet lokaal cultuurbeleid noemt. Het voorstel valt uiteen in twee luiken. Een eerste luik bestaat in technische bijstellingen van onvolkomenheden die men heeft ontdekt in het decreet of aanpassingen omwille van het niet kunnen halen van een aantal vooropgestelde data in de uitvoering.

Er is immers met een tijdslijn ter goedkeuring van het decreet van 13 juli 2001 en de uitvoeringsbesluiten van februari 2002, met dien verstande dat men dan als gemeente nog een aanvraag moest doen voor subsidies en voor de goedkeuring ervan, voor de aanwerving van een coördinator, voor de opmaak en de goedkeuring van een beleidsplan, enzovoort. Dit alles moest in een toch wel vrij korte periode gebeuren. Om die reden werd een verlenging van de termijn voorgesteld in het voorstel tot wijziging van het decreet.

Naar aanleiding van de bespreking in de commissie vonden de commissieleden het opportuun het werkveld uit te nodigen om na te gaan of zich nog andere technische problemen voordeden bij de uitvoering van het decreet. We hadden afgesproken nog geen evaluatie te maken omdat het daarvoor nog te vroeg was. Eén van de meest markante tech-

## Van Hecke

nische problemen was het feit dat de termijnen – zowel voor de aanstelling van de coördinator als voor de start van de opmaak van het beleidsplan – dezelfde datum droegen, terwijl in de praktijk de opmaak van het beleidsplan pas kan starten als men een beleidscoördinator heeft aangesteld. Daarenboven leverde de termijn van 3 maanden voor de aanstelling van de coördinator problemen op om de eenvoudige reden dat de beschikbaarheid op de markt van gekwalificeerde cultuurbeleidscoördinatoren vrij beperkt was. Om die reden – die in de hoorzitting duidelijk aan het licht is gekomen – werden amendementen ingediend teneinde een concreet voorstel te doen, met name dat de aanwerving van de cultuurbeleidscoördinator niet langer onderhevig zou zijn aan een termijn. Uiteraard zouden de subsidies dan pas beginnen lopen eenmaal de coördinator door en in de gemeente aangeworven was. In de tweede plaats zou de opmaak van het beleidsplan pas mogen starten wanneer de cultuurbeleidscoördinator echt in dienst is getreden. Ik denk dat het werkveld heel tevreden was met deze bijstellingen die een oplossing bieden voor de praktische problemen bij de uitvoering.

Het tweede luik in dit voorstel van decreet slaat op het artikel dat handelt over de subsidie die aan een gemeente wordt gegeven, namelijk 0,6 euro per inwoner, met als doelstelling het regionale bibliotheekbeleid financieel te ondersteunen in uitvoering van de decretale verplichting toe te treden tot de regionale bibliotheekplatforms. De voorliggende decreetswijziging stipuleert dat die middelen gedurende twee jaar – en zelfs langer vermits ook het jaar 2001 daar voor een deel nog in vervat zit – doorgestort zouden moeten worden aan het VCOB, het steunpunt dat, behalve de opdracht van ondersteuning, ook een duidelijke opdracht had gekregen in het kader van de automatisering van het bibliotheekwezen. Daaromtrent werd ook een beheersovereenkomst gesloten.

Dit voorstel van wijziging heeft uiteindelijk slechts één doel, namelijk het tekort aan middelen voor de uitvoering van het decreet, en meer bepaald voor de uitvoering van de opdracht van het VCOB, tijdelijk – in de hoop dat het wel financieel beter zou worden – te laten financieren door de gemeenten, en dit via de afdracht van middelen die zij van de overheid krijgen. Het ware misschien correcter geweest die middelen 'tijdelijk' niet aan de gemeenten toe te kennen, maar rechtstreeks aan het VCOB een grotere toelage te geven. Immers, nu gaan die middelen naar de gemeenten die deze voor 2002 en 2003 – en zelfs gedeeltelijk met terug-

werkende kracht tot januari 2001 – moeten doorstorten aan het VCOB. Het is dus begrijpelijk dat de gemeenteontvangers met de handen in het haar zitten want zij weten dikwijls niet hoe zij dit praktisch kunnen uitvoeren. Maar ja, er zijn uiteraard steeds creatieve oplossingen mogelijk. Die kunnen immers worden ingeschreven in begrotingswijzigingen.

Er blijven bij mij twee navrante gevoelens hangen na de bespreking van dit deel van het voorstel van decreetswijziging. Er is een tekort aan middelen dat wordt gehaald bij een kwetsbare partner, de gemeenten. Voor het luik bibliotheek in het decreet lokaal cultuurbeleid, is er al een behoorlijke bijkomende factuur aan de gemeenten bezorgd. De subsidie op de werkingstoelagen van de provincie werd namelijk afgeschaft omdat men aan de provincie de gelegenheid wilde geven om een eigen bibliotheekbeleid te voeren via de regionale bibliotheekplatforms. De inbreng van de gemeente van 0,6 euro zou toelaten mede dit gemeenteoverschrijdend bibliotheekbeleid te voeren, met een rechtstreekse return voor de gemeenten.

De regionale platformen zijn ondertussen van start gegaan. Er zijn plannen voor gemaakt. Er wordt wel gezegd dat de gemeente kan participeren zonder te betalen, maar de plannen werden opge maakt in functie van de middelen van de provincie, vermeerderd met de 0,6 euro die aan de gemeente werd toegekend om het regionaal bibliotheekbeleid te voeren. Ofwel zal de provincie een bijkomende factuur krijgen om het plan uit te voeren, ofwel kunnen de beleidsplannen niet worden uitgevoerd, ofwel moeten de gemeenten het regionale platform met eigen middelen meefinancieren. Ik begrijp de frustratie en de kwaadheid van de VVSG over deze 'bijsturing', zij het dat het een bijsturing is voor 2 jaar. Maar hoe kan er worden gegarandeerd dat na 2 jaar de middelen wel zullen worden gevonden om het VCOB zijn opdracht te laten uitvoeren?

Het VCOB werd opgericht voor de ondersteuning van de bibliotheken en voor de informatisering van de bibliotheeksector. Daaraan was een beheersovereenkomst gekoppeld, en het engagement van de overheid om in demiddelen te voorzien voor de uitvoering van die taak. De overheid stelt vandaag vast dat die opdracht dermate uitgebreid en kostelijk is, dat niet alleen de middelen ontoereikend zijn, maar dat ook de opdracht moest worden teruggeschroefd tot louter het opstellen van een digitale catalogus. Het informatiseren van bibliotheken is nochtans veel meer dan zo een catalogus maken.

**Van Hecke**

Met het herleiden van de 'informatiseringsopdracht' tot een minimale invulling, is er een enorme kans verloren gegaan. Provincies hebben reeds veel middelen geïnvesteerd in een eigen automatiseringsproject voor de bibliotheken. Sommigen staan nog nergens, anderen staan al heel ver. Er wordt nu gehoopt dat, door samen te zitten in het VCOB, er interesse zal zijn om de projecten op elkaar af te stemmen. Mensen met elkaar laten spreken geeft al problemen, computers en programma's met elkaar laten spreken geeft nog meer problemen. Problemen in die wereld betekent centen.

Mijn schrik blijft dat het loslaten van de oorspronkelijke opdracht van het VCOB om één uniform systeem te integreren, waardoor de provincies hun systeem moesten integreren, leidt nu naar een situatie waarin diverse systemen zijn ontstaan en verder worden uitgebouwd. Ik geloof dat u bereid bent om via het VCOB en het overleg een maximale synergie te ontwikkelen. Dit geloof moet natuurlijk nog worden bevestigd door daden. Ik blijf de zaak problematisch vinden. Men had aan de provincies kunnen vragen om middelen in te brengen in het VCOB om op die manier de heel ambitieuze opdracht te kunnen realiseren. Er kon ook worden gezocht naar externe middelen. Ik begrijp niet waarom voor de technologische ontwikkeling wel middelen gevonden zijn in de Vlaamse Gemeenschap, maar niet voor het eenmalig ontwerpen van dit grootschalig project.

Het afleiden van de 0,6 euro subsidie van de gemeenten naar het VCOB, zou ik bijna durven omschrijven als woordbreuk tegenover de gemeenten en het VCOB, maar dat klinkt nogal sterk. Omdat ik nogal mild van aard ben, zal ik het houden op 'het niet beantwoorden aan gestelde verwachtingen'. Het resultaat is natuurlijk hetzelfde.

**De voorzitter** : De heer Vandenbossche heeft het woord.

**De heer Dany Vandenbossche** : Mevrouw Van Hecke, u hebt het over het plegen van woordbreuk tegenover de gemeenten, maar u weet net zo goed als ik dat de 0,6 euro door de gemeenten in een regionaal samenwerkingsverband zou worden gestopt. De bedoeling van de regionale platforms was onder meer het creëren van centrale catalogi.

In verband met woordbreuk tegenover de gemeenten zou ik ook in het verleden kunnen graven. Velen herinneren zich zeker dat het Gemeentefonds een groeimechanisme had en dat dat mecha-

nisme tot 3 keer toe werd geblokkeerd door regeringsbeslissingen. Ook dat kon als een woordbreuk worden beschouwd, want betrof de algemene financiering van de gemeenten. Nu groeit het Gemeentefonds aan.

**Mevrouw Mieke Van Hecke** : Mijnheer Vandenbossche, in de ethiek is er nooit sprake van compensatie van fouten. Fouten uit het verleden zullen de huidige dus niet neutraliseren. (*Applaus bij CD&V*)

Ik blijf erbij dat er woordbreuk werd gepleegd tegenover de gemeenten. Het is niet juist dat regionale streekplatforms uitsluitend als doel hadden catalogi te automatiseren. (*Opmerkingen van de heer Dany Vandenbossche*)

Er zijn tal van leesbevorderende projecten die regio-overschrijdend heel belangrijk kunnen zijn. Er zijn ook, bijvoorbeeld, mobiele centrales voor het bibliotheekwezen waarmee een aantal kwetsbare groepen wordt bereikt. Ik wil graag helpen bij het invullen van beleidsplannen als dit vooralsnog nodig zou zijn.

Diverse provincies bleven bereid om bijkomende middelen uit hun eigen werkingsmiddelen te investeren in automatisering, bovenop de verplichte subsidiëring van de regionale platforms. Het klopt niet dat de provincies over de regionale bibliotheekplatforms hebben gezegd dat de enige opdracht de automatisering van de bibliotheeksector zou zijn. Die verenging zou trouwens heel erg zijn. Automatisering moet daarenboven op een zo groot mogelijke schaal gebeuren. Het kan niet de bedoeling zijn dat er een systeem komt met vijf verschillende 'catalogi' naargelang provincie. Het is niet juist te beweren dat de 0,6 euro aan deze automatisering zou worden besteed. U vertekent en miskent de realiteit.

**De voorzitter** : Minister Van Grembergen heeft het woord.

**Minister Paul Van Grembergen** : Het bedrag zou onder meer, maar niet uitsluitend, aan de automatisering worden besteed. De centrale catalogus zal heel wat tijdswinst opleveren voor het bibliotheekpersoneel waardoor het zich beter zal kunnen toeleggen op de echte opdrachten.

Ik geef toe dat de term 'woordbreuk' zwaar is. De doelstellingen blijven algemeen geformuleerd zoals ze aanvankelijk waren overeengekomen.

**Mevrouw Mieke Van Hecke** : Daarover verschillen we van mening. Bij het uistippelen van de opdracht



## Van Hecke

van het VCOB had ik een vorm van gemengde financiering toegejuicht. Ik vind het niet aanvaardbaar om, zoals nu gebeurt, de noodzakelijke financiën voor het VCOB te gaan samensprokkelen. Niemand kan ontkennen dat dit een budgettaire operatie is om de kostprijs van het VCOB voor de Vlaamse begroting minimaal te houden. Ik heb er overigens problemen mee dat deze zogezegde 'meerkost' onvoorspelbaar zou zijn. Als men een opdracht van die omvang wil geven, moet er minstens een voorstudie gebeuren over de taakomschrijving en de verwachte kostprijs. Dit is nu gebeurd door het VCOB zelf, nadat het VCOB al was gestart, nadat de beheersovereenkomst was opgesteld en nadat het personeel was aangeworven.

Mijnheer de minister, ik wil in de rand van mijn uiteenzetting en tot slot een bevestiging dat de timing voor de indiening van de aanvraag voor projectsubsidies van de gemeenschapscentra zou worden verschoven. Inzake de opmaak van de standaarden en de prestatie-meetsystemen had u in de commissie gezegd dat er een werkgroep was gestart. Volgens de informatie waar ik over beschik, moet die echter nog starten. Ik neem aan dat dit een verspreking was. Ik hoop in elk geval dat ze snel met haar werk begint. Ik mis in elk geval in de meegedeelde samenstelling van de werkgroep wel de belangenbehartiger, de VVBAD.

**De voorzitter** : Minister Van Grembergen heeft het woord.

**Minister Paul Van Grembergen** : De toezeggingen die ik in de commissie heb gedaan, blijven gehandhaafd. Ik zal daar verslag over uitbrengen.

**Mevrouw Mieke Van Hecke** : We zullen ons bij de stemming over het voorstel van decreet onthouden. De technische verbeteringen kunnen we appreciëren, maar de zelfs tijdelijke verschuiving van de 0,6 euro van de gemeente naar het VCOB vinden we onaanvaardbaar als techniek voor budgetverlaging. (*Applaus bij CD&V*)

**De voorzitter** : De heer Lauwers heeft het woord.

**De heer Herman Lauwers** (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, ik wil de kritiek van mevrouw Van Hecke nuanceren. Behalve een aantal regelingen inzake timing en andere zaken, is er voornamelijk gediscussieerd over de transfer van de 0,6 euro van de gemeenten naar het VCOB. Dit betekent dat het personeel van de bibliotheken meer aan rechtstreekse dienstverlening kan doen. Op het

ogenblik dat de centrale catalogus bestaat, zal er veel minder 'backoffice-werk' moeten gebeuren. De bibliotheken moeten daardoor niet zelf een doorgedreven IC-knowhow opbouwen. Daarenboven ontstaat er een belangrijk zoekinstrument, niet alleen voor de bibliothecaris en het personeel, maar ook voor de eindgebruiker. Het geld wordt dus geïnvesteerd ten voordele van de gebruiker. Eventueel kan hij zelfs thuis van het instrument gebruik maken.

Deze elementen maken dat de verschuivingen van de middelen verantwoord zijn. Er was geld te weinig om de aanmaak te financieren. Ook mevrouw Plas van de VVSG, de heer Puype van de VVBAD, de heer Heymans, bibliothecaris van de stad Gent waren tijdens de hoorzitting niet tegen de opmaak van de centrale catalogus.

Voor een beperkte periode van 2 jaar wordt die 0,6 euro ingeschreven voor bovenlokale werking. Het gaat dus niet zomaar in de pot van de bibliotheken. Dat is wat ik soms vermoed. Sommige bibliotheken hadden gedacht het bedrag voor een of andere onbestemde werking te kunnen gebruiken. De kritiek als zou het om 'afwendings van middelen' of 'woordbreuk' gaan, is dan ook overdreven. We zijn ervan overtuigd dat het systeem op termijn zal zorgen voor een nettobesparing voor de bibliotheken en dat de middelen effectief zullen worden gebruikt waarvoor ze zijn bedoeld, namelijk voor een bovenlokaal project.

Tijdens de hoorzitting was een en ander nog niet helemaal duidelijk. Intussen zijn de randvoorwaarden wel degelijk ingevuld. Er is een nieuwe samenstelling van de algemene vergadering en de raad van bestuur van de VCOB. De drie partners – de Vlaamse overheid de gemeenten en de provincies – worden bij de zaak betrokken. Er wordt eveneens een nieuwe beheersovereenkomst met de VCOB en een aanvullend convenant met de provincies afgesloten.

Ondertussen werd er heel wat gedaan om het project te doen slagen. Deze – weinig prettige – operatie was een noodzakelijke, verantwoorde en tijdelijke stap. (*Applaus bij de meerderheid*)

**De voorzitter** : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

**Mevrouw Mieke Van Hecke** : Mijnheer Lauwers, u hebt nogal selectief het verslag van de hoorzitting gelezen. Er is uiteraard voor het hele werkveld en gebruikers behoefte aan een gedigitaliseerde catalogus, wat door iedereen onderschreven wordt.

**Van Hecke**

Dat de VVSG geen problemen had met het feit dat de gemeenten geen 0,6 euro per inwoner zouden ontvangen, zult u in het verslag echter niet terugvinden. De aanwending van dat bedrag door de gemeenten voor de werking van de eigen bibliotheek is niet correct. Er werden immers heel wat inspanningen gedaan om goede beleidsplannen op te maken voor een bibliotheekbeleid op het bovenlokaal vlak teneinde om een meerwaarde te creëren die verder gaat dan een louter financiële compensatie voor het verlies van de subsidie op de werkingstoelage.

**De voorzitter** : Minister Van Grembergen heeft het woord.

**Minister Paul Van Grembergen** : Mijnheer de voorzitter, elk ontwerp of voorstel moet op elk moment beoordeeld worden op basis van zijn impact op de burger en de gemeenschap. In dit geval heeft de wijziging tot gevolg dat de cliënt van de bibliotheek, de gebruiker door de informatisering en de centrale catalogus een zeer goed zicht krijgt op het geheel. Om dit op een zo snel mogelijke manier te bereiken, werd deze – niet zo fraaie – omweg gebruikt. Die omweg was essentiëler dan de bemerking die werd gemaakt. Ik wuif die bemerking niet weg. Ik hou echter rekening met de doelstelling die we willen bereiken.

**De voorzitter** : Vraagt nog iemand het woord ?  
(*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

**Artikelsgewijze bespreking**

**De voorzitter** : Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren Keulen, Vandenbossche, Stassen en Lauwers houdende wijziging van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid.

De door de commissie aangenomen tekst wordt als basis voor de bespreking genomen.

## Artikel 1

Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

– *Aangenomen.*

## Artikel 2

In artikel 8, § 1, van het decreet van 13 juli 2001 houdende het stimuleren van een kwalitatief en integraal lokaal cultuurbeleid, gewijzigd bij de decreten van 5 juli 2002 en van 20 december 2002, wordt 3° vervangen door wat volgt :

"3° de centrumgemeenten in de kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau, in de categorie C, met uitzondering van de gemeenten die beschikken over een cultuurcentrum, erkend in de plus-categorie II op basis van het decreet van 24 juli 1991, in de categorie B ;".

– *Aangenomen.*

## Artikel 3

In artikel 22, § 1, van hetzelfde decreet worden 1° en 2° vervangen door wat volgt :

"1° een intentieverklaring laten opmaken door de gemeenteraad of de Raad van de Vlaamse Gemeenschapscommissie dat een cultuurbeleidsplan zal worden ingediend, op zijn vroegst zes maanden en uiterlijk binnen het jaar na de datum vanaf wanneer de subsidie, bedoeld in artikel 21, § 1, krachtens artikel 23, § 1, berekend wordt ;

2° bevestigen dat men zal beschikken over een cultuurbeleidscoördinator, ingeschaald op minimaal het gemiddeld niveau van het leidinggevend cultuurpersoneel van de gemeente of de Vlaamse Gemeenschapscommissie, die voldoet aan de voorwaarden, bepaald door de Vlaamse regering, en waarvan de taakomschrijving bepaald wordt door de Vlaamse regering ;".

– *Aangenomen.*

## Artikel 4

In artikel 67 van hetzelfde decreet wordt § 1 vervangen door wat volgt :

"§ 1. Gemeenten met een cultureel centrum, erkend op basis van het decreet van 24 juli 1991, of die in 2001 nominatim waren opgenomen in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap, die niet behoren tot de categorieën van gemeenten zoals bepaald in artikel 7 van dit de-

**Voorzitter**

creet, behouden bij het in werking treden van dit decreet hetzelfde subsidiebedrag dat zij voor hun werking 2001 uitgekeerd kregen in het kader van het decreet van 24 juli 1991 of in uitvoering van de aan het betrokken centrum nominatim in de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2001 toegekende subsidie. Deze overgangperiode eindigt op 31 december 2002."

– *Aangenomen.*

## Artikel 5

Artikel 74 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt :

## "Artikel 74

In afwijking van artikel 39 van dit decreet, zijn voor de werkjaren 2002 tot 2004 de volgende bepalingen van toepassing :

1° de forfaitaire subsidie van 0,60 euro per inwoner wordt voor het werkjaar 2002 vervangen door een forfaitaire subsidie van 0,15 euro per inwoner. Voor de berekening van deze subsidie wordt voor wat betreft de gemeenten gelegen in het Brussels Hoofdstedelijk gebied, slechts 30 % van hun bevolking in aanmerking genomen. Deze subsidie ter ondersteuning van de participatie van de gemeenten aan het streekgerichte bibliotheekbeleid zal voor het werkjaar 2002 worden toegevoegd aan de in artikel 40 van dit decreet vermelde subsidie voor het VCOB voor de verdere uitbouw van een centrale catalogus ;

2° de forfaitaire subsidie van 0,60 euro per inwoner ter ondersteuning van de participatie van de gemeenten aan het streekgerichte bibliotheekbeleid zal voor de werkjaren 2003 en 2004 worden toegevoegd aan de in artikel 40 van dit decreet vermelde subsidie voor het VCOB voor de verdere uitbouw van een centrale catalogus.

De voorwaarden voor de toekenning van deze subsidie worden bepaald in de beheersovereenkomst ;

3° voor het werkjaar 2002 subsidieert elke provincie elke gemeente voor een bedrag van 0,80 euro per inwoner van de gemeente als rechtstreekse ondersteuning van de werking van de openbare bibliotheek en besteedt minimaal een bedrag van 0,80 euro per inwoner van de provincie voor de uitbouw van een streekgericht bibliotheekbeleid."

– *Aangenomen.*

## Artikel 6

In hetzelfde decreet wordt een artikel 77bis ingevoegd, dat luidt als volgt :

## "Artikel 77bis

In afwijking van artikel 23, § 2, wordt de supplementaire subsidie, bedoeld in artikel 21, § 2, berekend vanaf 1 januari 2003 voor de door de Vlaamse regering goedgekeurde cultuurbeleidsplannen die vóór 1 december 2002 bij de administratie worden ingediend."

– *Aangenomen.*

## Artikel 7

In hetzelfde decreet wordt een artikel 77ter ingevoegd, dat luidt als volgt :

## "Artikel 77ter

Een gemeente die, of een samenwerkingsverband van gemeenten dat vóór 31 december 2002 een aanvraag heeft ingediend voor de subsidie voor de opmaak van een cultuurbeleidsplan moet, in afwijking van artikel 22, § 1, 1°, een cultuurbeleidsplan indienen op zijn vroegst zes maanden na de aanvraag, op voorwaarde dat de gemeente beschikt over een gesubsidieerde cultuurbeleidscoördinator, en uiterlijk binnen het jaar na de datum vanaf wanneer de subsidie, bedoeld in artikel 21, § 1, krachtens artikel 23, § 1, berekend wordt.

Deze gemeenten moeten geen nieuwe intentieverklaring indienen."

**Voorzitter**

– *Aangenomen.*

## Artikel 8

Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2002.

– *Aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

**VERZOEKSCHRIFT over de inburgering van allochtonen**

– 1598 (2002-2003) – Nr. 1

**Verslag**

**De voorzitter** : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen over het verzoekschrift over de inburgering van allochtonen.

Mevrouw Van Cleuvenbergen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Helsen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**VERZOEKSCHRIFT over de financiële problemen van alleenstaande moeders**

– 1599 (2002-2003) – Nr. 1

**Verslag**

**De voorzitter** : Dames en heren, aan de orde is het verslag namens de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid en Gelijke Kansen over het verzoekschrift over de financiële problemen van alleenstaande moeders.

Mevrouw Becq, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

De heer Swennen, verslaggever, verwijst naar het schriftelijk verslag.

Is het parlement het eens met de conclusies van de commissie ? (*Instemming*)

Ik zal de verzoeker hiervan in kennis stellen.

**REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN**

**De voorzitter** : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

De vergadering is gesloten.

– *De vergadering wordt gesloten om 12.12 uur.*